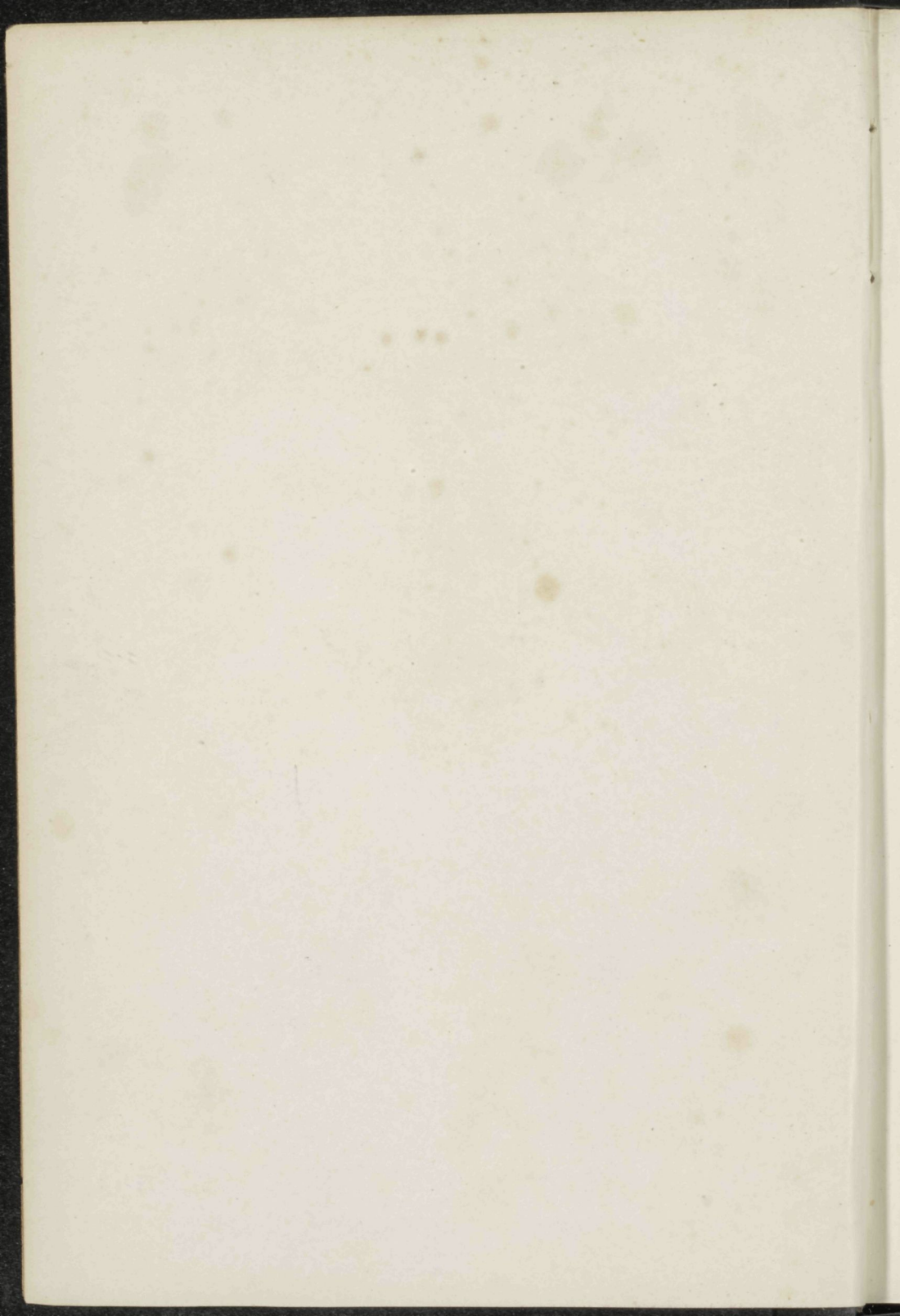

VERSLAG

OVER HET BESTUUR & DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE STAD LIER.

VERSLAG

OVER

het Bestuur en den Toestand der Zaken

VAN DE

STAD LIER

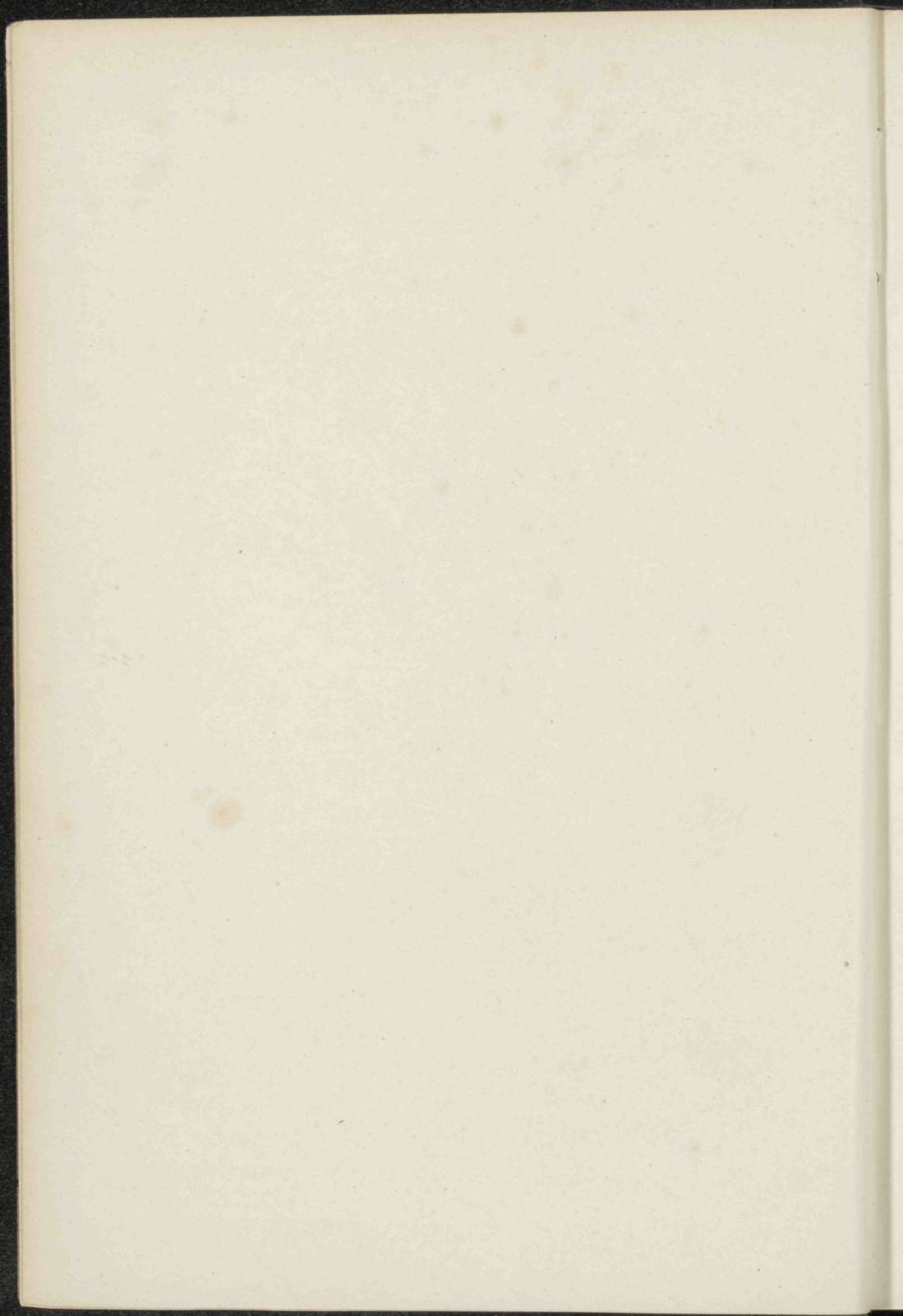
over het dienstjaar 1903-1904

voorgedragen door het College van Burgemeester en Schepenen
in uitvoering van artikel 70 der Gemeentewet

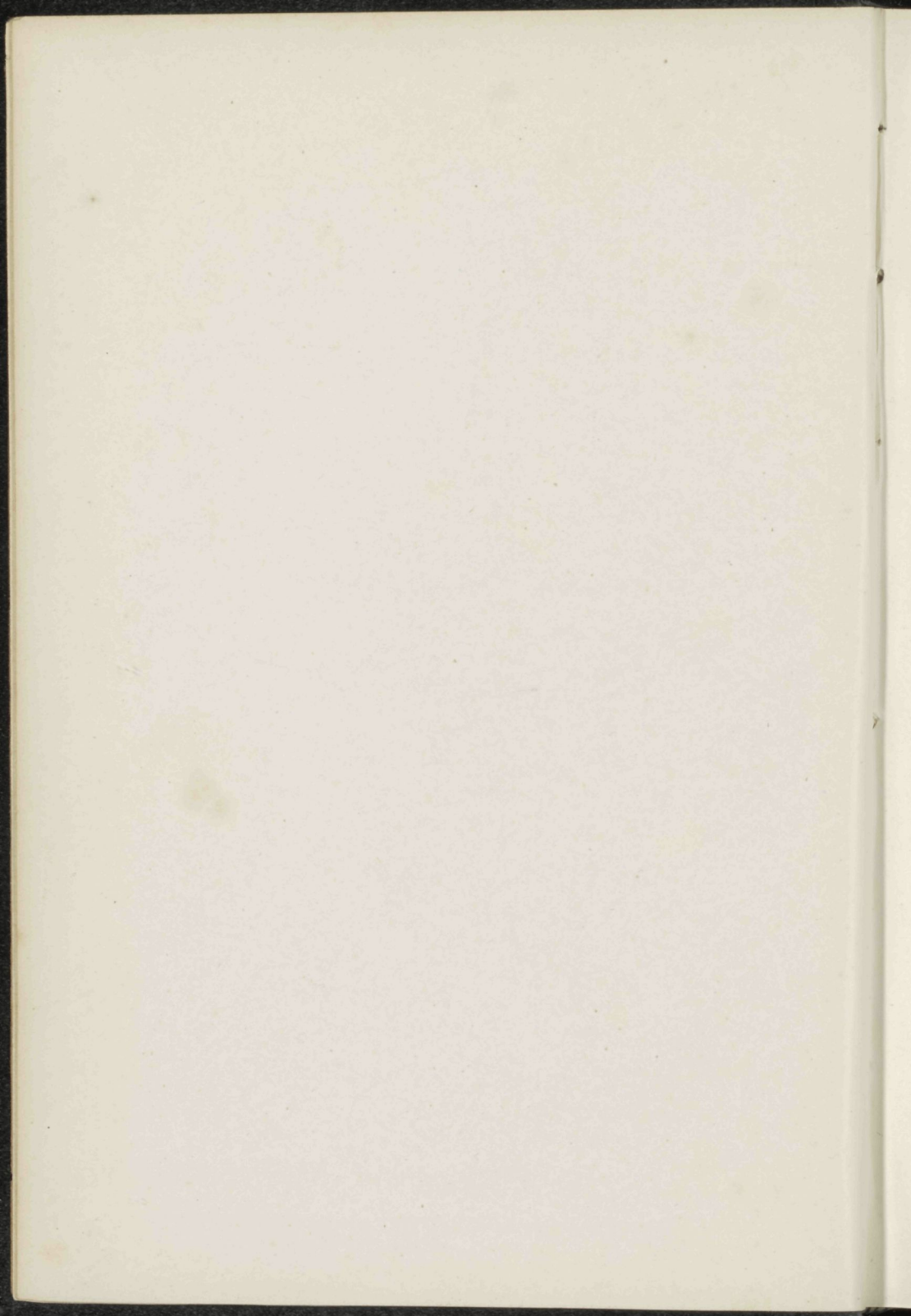
LIER

Boek- en Steendrukkerij L. TAYMANS-NEZY, Groote Merkt, 73.

Mijnheeren,

Ingevolge de voorschriften van artikel 70 der Gemeentewet, hebben wij de eer den Raad het **VERSLAG over HET BESTUUR en DEN TOESTAND DER ZAKEN van de STAD LIER**, over het dienstjaar 1903-1904, voor te leggen.

VERSLAG

over HET BESTUUR en DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE

STAD LIER

TITEL I.

BEVOLKING.

EERSTE AFDEELING.

Staat der Bevolking.

De gewone opnemng der bevolking beliep op 31 December 1903, volgens de registers, als volgt :

	MAN. GESL.	VR. GESL.	TOTAAL
	11576	12275	23851
Op 31 December 1902 bedroeg zij	11302	11998	23300
Vershil in meer.	274	277	551

TWEDE AFDEEING.

Beweging van den Burgerlijken Stand.

Geboorten, Overlijdens, Huwelijken, Echtscheidingen, Kindcannemingen, Wettigingen van 1902-1903.

JAREN	AANTAL DER GEBORTEN				AANTAL DER OVERLIJDENS (1)		AANTAL DER DOODGEBORENEN niet inbegrepen in de geboorten overlijdens		TOTAAL		AANTAL der HUWELIJKEN		AANTAL der ECHTSCHIEDINGEN		AANTAL der KINDAANNEMINGEN		AANTAL DER WETTIGINGEN	
	Wettige		Onwettige		Mannelijke	Vrouwelijke	Wettige	Onwettige	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke				
	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke														
1902	400	368	24	30	207	187	304	13	10	—	—	24	201	—	1	55		
1903	333	392	36	33	230	234	464	13	9	—	2	24	203	—	2	52		
Meerder	—	24	12	8	23	47	70	—	—	2	—	—	2	—	1	—		
Minder	7	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3		

(1) In d't geval zijn niet begrepen de personen in andere plaatsen overleden en te Lier gehuisvest, waarvan de doodsakten op de registers van den Burgerlijken Stand overgeschreven zijn, ingevolge art. 80 van 't Burgerlijk Wetboek. — Dit getal beloopt tot 15.

DERDE AFDEELING.

§ 1. Staat van overlijden volgens ouderdom.

Van 0 dag tot 1 voltallige dag .	.	.	.	.	.	0
» 1 tot 2 voltallige dagen .	.	.	.	.	.	3
» 2 » 3 » » .	.	.	.	.	.	2
» 3 » 4 » » .	.	.	.	.	.	0
» 4 » 5 » » .	.	.	.	.	.	0
» 5 » 10 » » .	.	.	.	.	.	5
» 10 » 15 » » .	.	.	.	.	.	6
» 15 » 20 » » .	.	.	.	.	.	2
» 20 » 25 » » .	.	.	.	.	.	3
» 25 dagen tot 1 voltallige maand .	.	.	.	.	.	0
» 1 tot 2 voltallige maanden.	.	.	.	.	.	20
» 2 » 3 » » .	.	.	.	.	.	14
» 3 » 6 » » .	.	.	.	.	.	40
» 6 maanden tot 1 voltallig jaar .	.	.	.	.	.	55
» 1 tot 2 voltallige jaren .	.	.	.	.	.	54
» 2 » 3 » » .	.	.	.	.	.	17
» 3 » 4 » » .	.	.	.	.	.	13
» 4 » 5 » » .	.	.	.	.	.	7
» 5 » 6 » » .	.	.	.	.	.	6
» 6 » 7 » » .	.	.	.	.	.	4
» 7 » 8 » » .	.	.	.	.	.	2
» 8 » 9 » » .	.	.	.	.	.	1
» 9 » 10 » » .	.	.	.	.	.	4
» 10 » 11 » » .	.	.	.	.	.	1
» 11 » 12 » » .	.	.	.	.	.	1
» 12 » 13 » » .	.	.	.	.	.	2
» 13 » 14 » » .	.	.	.	.	.	2
» 14 » 15 » » .	.	.	.	.	.	2
» 15 » 16 » » .	.	.	.	.	.	0
» 16 » 17 » » .	.	.	.	.	.	3
» 17 » 18 » » .	.	.	.	.	.	1
» 18 » 19 » » .	.	.	.	.	.	2
» 19 » 20 » » .	.	.	.	.	.	2
» 20 » 21 » » .	.	.	.	.	.	2
» 21 » 22 » » .	.	.	.	.	.	1
» 22 » 23 » » .	.	.	.	.	.	1
» 23 » 24 » » .	.	.	.	.	.	0

Over te dragen 278

Van dit getal zijn 453 personen overleden na geneeskundige hulp, en 11 zonder geneeskundige hulp te hebben genoten : 391 zijn te hunnen woonhuize overleden en 73 in Gods- en Gasthuizen of andere Openbare Gestichten ; 7 personen zijn door geweldigen dood omgekomen.

62 Huwelijken zijn op behoeftigheidsbewijzen aangegaan.

§ 2. Inburgering.

Geene.

VIERDE AFDEELING.

§ 1. Verandering van woning.

A. Personen, die zich in de gemeente gevestigd hebben, komende :

Uit andere gemeenten van het koninkrijk		Uit den vreemde		TOTAAL		ALGEMEEN TOTAAL
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	
409	339	13	12	422	351	773

B. Personen, die de gemeente verlaten hebben, om zich te vestigen :

In andere gemeenten van het koninkrijk		In den vreemde		TOTAAL		ALGEMEEN TOTAAL
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	
334	273	8	4	342	277	619

§ 2. Registers van bevolking.

De voorschriften van het Staatsbestuur, nopens het houden der bevolkingsregisters, worden stipt in acht genomen.

TITEL II.

GEMEENTEBESTUUR.

EERSTE AFDEELING.

Gemeenteraad.

De gemeenteverkiezingen, welke den 18 en den 25 October 1903 plaats hadden, hebben voor gevolg gehad de samenstelling van den Raad te wijzigen. Hij bestaat thans uit de volgende leden :

Tabel van rangschikking der raadsleden, bij toepassing van art. 107 der Gemeentewet :

1.	DE STRYCKER, C. A. J.,	genoemd den 30 October	1866.
2.	VAN CAUWENBERGH, F. A.,	» » 1 Juli	1872.
3.	VAN OCKELYEN, J. M.,	» » » »	»
4.	CURSTERS, J. B. L.,	» » » »	»
5.	VAN IN, A. W. H. J., (*)	» » » »	»
6.	DE HERT, P. G.,	» » » »	»
7.	HELLEMANS, F. J. M.,	» » 25 October	1881.
8.	UYTTENBROECK, F. J. E.,	» » 19 »	1884.
9.	THYS, K.,	» » 17 November	1895.
10.	VAN DYCK, J.,	» » » »	»
11.	SCHELLEKENS, J. G. F.,	» » » »	»
12.	COOLS, J. M. A.,	» » » »	»
13.	GEBOERS, P. G. G.,	» » » »	»
14.	VAN BOSTRAETEN, P. G.,	» » » »	»
15.	TIELEMANS, J. F.,	» » 24 »	»
16.	CLOCKAERTS, P. F.,	» » » »	»
17.	ALAERS, C. W.,	» » » »	»
18.	VAN DEN BRANDE, P. F.,	» » 18 October	1903.
19.	VAN DER AUWERMEULEN, J. L.,	» » » »	»
20.	DE BELSER, J. F.,	» » » »	»
21.	VAN NUFFELEN, P. G.,	» » 25 »	»

(*) Overleden op 21 September 1904.

De bijgevoegde raadsleden zijn :

GEYSEN, F. J.,	plaatsvervanger van	TIELEMANS, J. F.
EYSERMANS, J. G.,	»	CLOCKAERTS, P. F.
VERMAELEN, L. J. L.,	»	ALAERS, C. W.
ROTA, P. F.,	»	VAN NUFFELEN, P. G.

Voor het onderzoek en de studie der ontwerpen en voorstellen waarover hij zal uitspraak te doen hebben, heeft de Raad zich gesplitst in drie afdelingen, samengesteld als volgt :

1ste Afdeling. — Algemeene zaken.

Voorzitter : de heer BURGEMEESTER ; leden : de heeren THYS, schepen, DE HERT, SCHELLEKENS, VAN DER AUWERMEULEN, VAN IN, VAN NUFFELEN.

2de Afdeling. — Geldwezen.

Voorzitter : de heer DE STRYCKER, schepen ; leden : de heeren CURSTERS, schepen, GEBOERS, HELLEMANS, TIELEMANS, VAN BOSTRAETEN en VAN DEN BRANDE.

3de Afdeling. — Openbare werken.

Voorzitter : de heer VAN OCKELYEN, schepen ; leden : de heeren ALAERS, CLOCKAERTS, COOLS, DE BELSER, UYTENBROECK en VAN DYCK.

Sedert 1 October 1903 hield de Raad 15 zittingen, waarin de volgende punten besproken werden :

Zitting van 5 October 1903.

De Raad neemt voor kennisgeving aan, mededeeling van de goedkeuring a) der beraadslaging, houdende afschaffing van de bijzondere opcentiemen voor den onderhoud der buurtwegen ; b) der beraadslaging, vragende machtiging om 42.98 aren domanialen grond te mogen aankopen, nabij de Leuvensche poort ; c) van de beraadslaging, strekkende om gemachtigd te worden tot het lichten, van de gelden der leening op de Spaar- en Lijfrentkas gestort, eener som van 325.000 fr., ten einde daarmee de uitgegeven kasbons af te leggen ;

hoort en bespreekt de uitleggingen, door het Bestuur van Gast- en Godshuizen en door de Commissie van het gasgesticht gegeven over de wijze waarop zij, wederkeerig, de door hen gebezigde steenkolen aanschaffen ;

beveelt dat het verslag over den toestand der stadszaken over 1902-1903, dat door het College neergelegd wordt, zal gedrukt en uitgedeeld worden ;

verzendt naar eene volgende zitting de bespreking der begrooting voor 1904, die eveneens is neergelegd ;

verzendt insgelijks de bespreking van de begrooting der stadsteekenschool voor 1904 ;

ondersteunt met een gunstig advies de processen-verbaal der hout- en grasverkoopingen, door de Liefdadige Besturen gehouden ;

neemt eene beraadslaging, houdende stemming zonder wijziging van de vernieuwing der keurrechten op het vleesch ;

stemt bepaaldelijk het ontwerp van opening eener nieuwe straat, verbindende de Vaartlaan aan de Boomlaarstraat, en dit bij toepassing van de onteigening met strooken ;

aanveerdt het ontslag van M. BREMANS, in beschikbaarheid gestelden hulponderwijzer der school van Lisp, en stemt de bijdrage der stad in het hem gebeurlijk te verleenen pensioen.

Zitting van 28 November 1903.

De Raad neemt voor kennisgeving aan, mededeeling vanwege den heer Voorzitter : a) dat de heer ISIDOR OPSOMER, door den keurraad van den prijs Godecharle, in het vak der schilderkunst éérs^t werd gerangschikt ; b) dat een andere inboorling van Lier heer JOZ. VAN PEBORGH, in den prijskamp van bouwkunde, door de *Académie de Belgique* uitgeschreven, den 1de prijs wegdroeg, in verdeeling met een andere mededinger ; hij beslist beide bekroonden te huldigen ;

aanveerdt het ontslag van lid der Besturende Commissie der Stads Volksbibliotheek, door M. VAN OCKELYEN ingediend ;

neemt nog aan voor kennisgeving, mededeeling : a) van de goedkeuring door de bevoegde Overheden aan de rekening der Stadsteekenschool over 1902 verleend ; b) van de goedkeuring,

door de Bestendige Deputatie, na eenige wijziging, van de rekening der Burgerwacht over 1902;

stemt bij hoogdringendheid het bedrag der vergelding, toe te staan aan Mej. DOR. VAN DER PERRE, door het Schepencollege aangesteld tot tusschentijdige onderwijzeres in de school van Lachenen, ter vervanging van Mej. JANSSENS, in verlof wegens oogziekte;

hoort eene ondervraging over den toestand der wegenis op de Leopoldplaats, ontstaan tengevolge der werken aldaar verricht voor 't leggen eener onderaardsche goot;

eene andere over de nieuwe pomp op den Mosdijk;

neemt voor kennisgeving aan, het proces-verbaal van nazicht der stadskas, 3de kwartaal 1903;

ondersteunt met een gunstig advies, eene beraadslaging van 't Weldadigheidsbureel, strekkende om gemachtigd te worden tot het aanveerden van den afleg eener rente, groot in hoofdsom 1058,20 fr.;

stemt eene toelage van 200 fr., om het *Kleermakersverbond*, gevestigd in het lokaal « den Hoorn », toe te laten lessen van kleermakerij in te richten;

stemt in grondbegin eene toelage om de maatschappij der Brievenbestellers te helpen in 't bekostigen der inhuldigingsfeesten van 't nieuw Posthotel, die het met de Lierekermis zal inrichten;

stemt de aanneming der nieuwe (3de) klas, in de aangenomen Meisjesschool der Spoorweglei ingericht;

eveneens de agregatie der heeren SELDESLAGHS, JOZEF en DE KONINCK, GOM., in hoedanigheid van hulponderwijzers der aangenomen Jongensschool (stad);

aanveerd het ontslag van M. HEYERICK, onderwijzer der Stads-adultenschool, en benoemt te zijner vervanging M. VINC. LEJOUR, hulponderwijzer der aangenomen Jongensschool (stad);

bekrachtigt zijne beraadslaging van 14 October 1897, houdende benoeming van M. DE VOCHT tot vleeschkeurder;

keurt goed den afstand van drij perceelen grond in de Hofstraat, waartoe het College, krachtens machtiging van den Raad, overging;

bekrachtigt door zijne goedkeuring eene politieverordening, door den heer Burgemeester bij hoogdringendheid genomen, en houdende verbod op zekere nieuwgelegde steenwegen te rijden met eene vracht van 1500 kil. en meer;

hecht een gunstig advies aan de begrooting voor 1904, door de Kerkfabriek der H. Familie ingediend;

keurt goed de rekening over 1902-1903 en de begrooting voor 1903-1904 van de ondersteunde Huishoudschool;

hernooemt tot lid van het Weldadigheidsbureau, M. GUST. VAN IN, uittredend lid, en tot lid van het Bestuur van Gast- en Godshuizen, M. FR. VAN DEN BRANDE, eveneens uittredend lid;

en stelt vast de inschrijvingslijsten der leerlingen, welke in 1903-1904 recht hebben op kosteloos onderwijs, en tevens die der leerlingen, wien kosteloos onderwijs bij gunst wordt toegestaan.

Zitting van 12 December 1903.

De Raad bespreekt en stemt in eerste lezing de begrooting voor 1904, uitgenomen de artikels betreffende de jaarwedden, die voorbehouden worden;

keurt goed de begrooting van het Weldadigheidsbureau voor 1904, en verdaagt de uitspraak over die van 't Bestuur van Gast- en Godshuizen.

Zitting van 19 December 1903.

De Raad zet de behandeling voort der stadsbegrooting voor 1904, stemt daarbij de jaarwedden en vervolgens den begrootingsstaat in 2de lezing;

verhoogt met 200 fr. de stadstoelage, aan de Bewaarschool van Lisp toegekend;

verleent een hulpgeld van 500 fr. aan de vakschool van Hoogere Borduurkunde der Spoorweglei;

keurt goed de begrooting voor 1904, van 't Bestuur van Gast- en Godshuizen;

eveneens de begrooting voor 1904 van den Berg van Bermhertigheid;

neemt voor kennisgeving aan, mededeeling dat de Bestendige Deputatie de stadsrekening over 1902 heeft goedgekeurd ;

benoemt tot lid van de Commissie der stadsvolksbibliotheek, in vervanging van M. VAN OCKELYEN, ontslaggever, heer Dr METS ;

en hernoemt tot lid van de Besturende Commissie van het stedelijk gasgesticht, M. L. CURSTERS, uittredend lid.

Zitting van 30 December 1903.

De Raad, bij hoogdringendheid, verleent een gunstig advies aan eene beraadslaging van 't Bureel van Weldadigheid, machtiging vragende om den afleg te mogen aanveerden eener rente, bedragende 1269,84 fr. ;

evenzoo aan de processen-verbaal van houtverkoopingen, door de Liefdadige Besturen gehouden ;

verleent nog een gunstig advies aan eene beraadslaging van 't Bestuur van Gast- en Godshuizen, strekkende om gemachtigd te worden tot den afleg eener rente van 2539,68 fr. ;

hoort de afscheidsrede van den heer Burgemeester tot de raadsleden gericht, wier mandaat niet vernieuwd werd ;

en keurt goed de benoeming van den heer Dr VAN DEN WYNGAERT tot geneesheer van den Arme, ter vervanging van heer Dr BOUCKAERT, ontslaggever.

Zitting van 7 Januari 1904.

De zitting wordt ingenomen door de eedaflegging en aanstelling der herkozen of nieuwgekozen raadsleden ; de kiezing, eedaflegging en aanstelling van 2 schepenen ; de rangschikking der gemeenteraadsleden en der schepenen, en eindelijk de samenstelling van de afdeelingen van den Raad.

Zitting van 6 Februari 1904.

Nadat tot de eedaflegging van M. COOLS, raadslid, is overgegaan geworden,

neemt de Raad voor kennisgeving aan, mededeeling : a) van 't KK. Besluit van 23 December 1903 houdende goedkeuring

van de beraadslaging de vernieuwing der opcentiemen stemmende; b) van 't KK. Besluit van 31 December 1903, houdende goedkeuring van de vernieuwde taks op de vleeschkeuring; c) van de goedkeuring, door de Bestendige Deputatie, aan de begrooting der Burgerwacht voor 1904 gehecht; d) van de goedkeuring der begrooting voor 1904 van de Stadsteekenschool;

stemt, bij hoogdringendheid, eene toelage van 50 fr. om het komiteit voor Benoit-uitvoeringen te helpen in 't bekostigen van de inrichting van een Benoit-concert;

hoort de uitleggingen, door het College verstrekt nopens de klacht van een eigenaar, over 't beschadigen zijner huizen in de Kruisbogenhofstraat;

neemt voor kennisgeving aan het proces-verbaal van nazicht der stadskas, 4de kwartaal 1903;

verleent een gunstig advies aan eene beraadslaging van 't Bestuur van Gast- en Godshuizen, strekkende om gemachtigd te worden tot het aanveerden van den afleg van 2 renten, bedragende wederkeerig ter somme van 846,56 en 8465,60 fr.;

idem aan eene beraadslaging van 't Kerkbureel van Sint-Gummarus, waarbij het machtiging vraagt om te mogen aanveerden den afleg eener fondatie van 40 fr. 's jaars, alsook aan eene rente, in hoofdsom beloopende op 4232,80 fr.;

stemt de tusschenkomst der stad door eene jaarlijksche toelage van 1800 fr. in de nieuwe recks van herstellingen, die de Kerkfabriek van St-Gummarus gedurende het tienjarig tijdvak 1905-1914 voornemens is uit te voeren aan de hoofdkerk;

keurt goed de rekening van den Berg van Bermhertigheid over 1903;

verleent een gunstig advies aan de begrootingen der Middellbare scholen voor 1904;

aanveerd het ontslag van M. AUGUSTINUS, oud-hulponderwijzer der aangenomen jongenschool (stad), en stelt vast op welken dag hij in die hoedanigheid opgehouden heeft betaald te worden;

verleent een gunstig advies aan eene vraag, strekkende om eenen dam in steen te mogen maken over den Boomlaerloop, wijk F, tusschen n^{rs} 263 en 264 van 't kadaster;

steunt met een gunstig advies de pensioenaanvraag van M. WENS, oud-hulponderwijzer der aangenomen jongensschool (stad) en der stadsadultenschool en stemt zijne bijdrage in dit pensioen ;

benoemt tot afgeveerdigde bij de toezichtscommissiën der buurtspoorwegen, M. den schepen DE STRYCKER, en tot plaatsvervangende afgeveerdigden de overige leden van 't Schepen-college.

Zitting van 26 Meert 1904.

Nadat de Raad voor kennisgeving heeft aangenomen, mededeeling dat de begrotingsstaat voor 1904 door de Bestendige Deputatie is goedgekeurd, en dat *Het verloren Paradijs*, de schilderij, waarmee onze stadgenoot, ISIDOOR OPSOMER, den prijs Godecharle wegdroeg, naar Lier zal komen,

stemt hij zijne toetreding tot een verzoekschrift van de belanghebbende gemeenten, voor doel hebbende te bekomen eene staatsbaan van Westerloo naar Lier over Zoerle-Parwijs, Wiekevorst, Itegem en Berlaer ;

keurt goed den afkoop eener eeuwigdurende rente , bedragende in kapitaal 7830,69 fr., mits de somme van 4350 fr. ;

verleent een gunstig advies aan de verhuringsakte eener hofstede buiten de Leuvensche poort, door 't Weldadigheidsbureel aangegaan ;

eveneens aan de vraag van dit Bestuur, om 35,69 aren grond, buiten de Antwerpsche poort, aan den prijs van 1962,95 fr. te mogen verkoopen ;

stemt een besluit, aan alle stadsbedienden verbiedende herberg te houden ;

stemt het maken en vernieuwen van stoepen op de Tramweglei ;
en verklaart onontvankelijk, een verzoekschrift van stadhuisbedienden, bij onderling beraad en in gezamenlijken naam opgesteld, en voor doel hebbende de invoering van een barema hunner jaarwedden te bekomen.

Zitting van 30 April 1904.

De Raad neemt voor kennisgeving aan, het proces-verbaal van nazicht der stadskas over het 1^e kwartaal 1904;

verleent een gunstig advies aan de rekeningen der Kerkfabrieken over het dienstjaar 1903;

een idem aan de vraag der Kerkfabriek van de H. Familie, om eenen bezoldigden onderpastoor te bekomen;

eveneens aan de vraag der Kerkfabriek van St Gummarus, om te mogen aanveerden het legaat, haar nagelaten door wijlen wed. Van der Block-De Swert;

alsook aan de akte van verkoop, door de Kerkfabriek der H. Margaretha gesloten, en waarbij een perceel grond buiten de Lisperpoort, wijk A, n^r 601D, mits 5 fr. den vierk. meter wordt afgestaan;

uit nog een gunstig advies nopens de voorwaarden en voorstellen van verhuring harer onroerende goederen, door de Liefdadige Besturen ingediend;

nopens de beraadslaging van den Hospice, strekkende om te mogen aanveerden den afleg eener rente, groot in hoofdsom 740,71 fr.;

verzendt naar de afdeeling van geldwezen, de rekening van het stedelijk Gasgesticht over 1903;

neemt eene beraadslaging, 't College machtigende uit de Spaarkas te lichten de overblijvende gelden der leening van 1902;

verwerpt, door 't stemmen der voorloopige kwestie, het voorstel van een lid, voor doel hebbende het stemmen van eenen wensch over 't gebruik der Vlaamsche taal in het Midelbaar Onderwijs;

verleent een gunstig advies aan de vraag van het Krijgsbeheer, strekkende om waterloop n^r 38, buiten de Leuvensche poort, met eenen steenen dam te mogen overwelden;

en keurt goed het ontwerp voor 't maken eener riool op den Aerschotschen steenweg, nabij de Leuvensche poort.

Zitting van 13 Juni 1904.

Nadat aan den heer FRANS DE VOS, hoofdonderwijzer der school Hagenbroeck, eene bronzen medalie met diploma is uitgereikt, hem geschonken door de maatschappij tot bescherming der dieren,

stemt de Raad op de begrooting van 1903 eene reeks bijkredieten voor een totaal bedrag van 10034 fr. ;

verleent een gunstig advies aan de beraadslagingen der Kerkfabrieken van den H. Gummarus, het H. Hart en de H. Familie, houdende regeling in der minne van de goederenverdeeling tusschen de Moederkerk en de twee nieuwe hulpkerken ;

geeft eveneens een gunstig advies aan den akt van verkoop, gesloten door de Kerkfabriek van de H. Margaretha, voor den afstand van 334 vierk. grond, gelegen buiten de Lisperpoort, wijk A, n^r 601^{deel}, mits 5 fr. den vierk. met. ;

alsook aan de rekeningen der middelbare scholen over 1903 ;

machtigt den beheerraad der Burgerwacht op de begrooting van 1903 te doen eene overdracht van kredieten ten bedrage van 100 fr. ;

besluit, op aanvraag van de Besturende Commissie van 't stedelijk gasgesticht, de drukking bij dag in te voeren van af 1 October 1904, en de gas bij dag te leveren aan 0,15 fr. den kubieke meter aan de verbruikers, die eenen afzonderlijken compteur met zichtbare leiding zullen plaatsen ;

neemt voor kennisgeving aan, de afrekening der stad als aandeelhoudster van buurtspoorwegen ;

verwerpt de vraag der provincie strekkende om door de stad te doen betalen de perceeltjes grond, welke bij de provinciale baan moeten ingelijfd worden krachtens de bouwlinie, voorgescreven aan drie eigenaars op de gronden gelegen buiten de Leuvensche poort, wijk C, n^r 441^{deel} ;

stelt de vergelding vast, te genieten door Mej. L. DIERCKX, door het Patronaat der Aangenomen Scholen aangesteld tot tusschentijdige hulponderwijzeres in de aangenomen meisjesschool (stad) ;

stemt de bijdrage der stad in het pensioen, gebeurlijk te

verleenen aan Mme VAN LOMMEL-WOUTERS, oud-hulpouderwijzeres onzer stadsmeisjesschool ;

en stelt vast de bijvoeglijke inschrijvingslijsten der leerlingen, tijdens schooljaar 1903-1904 rechthebbende op kosteloos onderwijs.

Zitting van 2 Juli 1904.

De Raad, kennis gekregen hebbende van de goedkeuring, door de Bestendige Deputatie verleend aan de beraadslaging houdende stemming van bijvoeglijke kredieten op de begroting van 1903, en het burgerlijk kruis van 1^e klas te hebben uitgereikt aan M. Cox, stadsbouwmeester, als belooning voor de diensten, door hem bewezen tijdens eene loopbaan van 35 jaar,

keurt goed de rekening van het Weldadigheidsbureau over 1903 ;

machtigt het Bestuur van Gast- en Godshuizen eene overdracht van kredieten te doen, op de begroting van 1903, ten bedrage van 3334,99 fr. ;

stelt vast dat het Korps gewapende Pompiers uit stadskas eene jaarlijksche toelage zal genieten van 150 fr. ;

keurt het ontwerp van verbetering goed, aan de Leopoldplaats voorgesteld, alsook het ontwerp van wijziging aan de overeenkomst met het Bestuur van Spoorwegen, voor de uitvoering van dit werk vereischt ;

keurt eveneens goed de rekening van het Gasgesticht over 1903 ;

verwerpt de vraag van den Kring « Rust-Roest », strekkende om eene geldelijke toelage en het kosteloos gebruik der Vredenbergzaal te bekomen, als ondersteuning voor 't deelnemen aan eenen prijskamp ;

verwerpt eveneens het ontwerp der provincie, voor doel hebbende de inschrijving in het atlas van negen nog niet geklasseerde waterloopen ;

en stemt aan het reglement, het Gasgesticht beheerende, de wijzigingen, vereischt door de invoering der drukking bij dag.

Zitting van 16 Juli 1904.

Na kennis gekregen te hebben van de onderscheidingen, door den heer JOZ. VAN PEBORGH behaald bij de eindexamens zijner kunststudiën, en beslist te hebben, dat hem namens

de stad in eene latere zitting een geschenk zal aangeboden worden,
keurt de Raad goed het ontwerp van bijvoeglijke versterkingswerken, aan den steenweg Lier-Linth uit te voeren, en stemt het daartoe vereischte krediet;

hoort eene ondervraging over de verbetering van 't water der pomp van den Mosdijk;

neemt voor kennisgeving aan, het proces-verbaal van nazicht der stadskas over het 2de kwartaal 1904;

keurt goed het nieuw ontwerp van verbetering der kom van de Lachenenbeek, door den technischen dienst der provincie opgemaakt, en stemt de bijdrage der stad in de uitvoering van dit werk;

doet uitspraak over de reclamen, uitgelokt door het nieuw enkwest over het ontwerp voor de opening eener nieuwe straat, verbindende de Vaartlaan aan de Boomlaerstraat;

hoort eene ondervraging over de zaak Frederickx, en keurt goed de rekening van 't Bestuur van Gast- en Godshuizen over 1903;

verleent een gunstig advies aan het ontwerp van 't Weldadigheidsbureel, om eene nieuwe hoef te bouwen in Hagenbroeck;

en stelt vast de vergelding door Mme DE BRUYN-GYS te genieten, in hoedanigheid van tusschentijdige hulponderwijzeres der stadsmeisjesschool, ter vervanging van Mme QUEECKERS-VIGNY.

Zitting van 1 Oogst 1904.

De Raad aanveerd, in wijziging van zijn besluit van 13 Juni laatst, Mej. LOUISA DIERCKX tot tijdelijke onderwijzeres der aangenomen meisjesschool (stad);

verzendt naar de sectie van finantiën de stadsrekening over 1903 en de begrotingen der Kerkfabrieken voor 1905, die neergelegd worden;

eveneens eene vraag tot vervreemding van kapitaal, door de Kerkfabriek van 't H. Hart ingediend; alsmede de rekeningen der stadsteekenschool en der Burgerwacht over 1903;

en verzendt naar de afdeeling van openbare werken, het ontwerp van riool langsheen de Kalvermerkt, opgemaakt door het College.

Zitting van 17 September 1904.

De Raad, eene ondervraging gehoord hebbende over de wijzigingen, ontworpen aan de bewaking van barreel n^r 26, op de baan van Contich naar Holland;

keurt goed de stadsrekening over 1903 met hare aanhangsels;

stelt vast welke punten in 't programma der St Gummarusfeesten voor 1904 zullen opgenomen worden, en stemt eene toelage voor 't inrichten eener Kunst- en Nijverheidstentoonstelling en eene voor 't houden van eenen Veeprijskamp;

stemt een hulpgeld voor 't oprichten van een gedenkteeken aan Frederik de Merode;

hecht een gunstig advies aan de rekening van einde van beheer van den overleden ontvanger der Liefdadige Besturen;

eveneens aan de verhuringsakten van goederen dier gestichten, en aan de processen-verbaal der gras- en houtverkoopingen;

stelt vast de verdeeling van het gemeenzaam fonds;

stemt den aankoop der schilderij « Christus predikend », van onzen stadgenoot Is. OPSOMER;

keurt goed de rekening der Huishoudschool over 1903-1904 en de begrooting voor 1904-1905;

weigert ten laste der stadskas te nemen den aankoop van grond, waarvan de inlijving bij de provinciale baan voortspruit uit de bouwlijn, voorgeschreven aan den heer FR. MELIS, wijk C, n^r 441D^{deel}, tegen den steenweg Lier-Herenthals;

verleent een gunstig advies aan de begrootingen der Kerkfabrieken voor 1905;

keurt goed de rekening der Stadsteekenschool over 1903, en die der Burgerwacht over hetzelfde dienstjaar;

stemt eene vierjaarlijksche verplichte verhooging van 100 fr. ten voordeele der hulponderwijzers G. VAN HOVEN en ALF. DE VOS;

stelt vast de vergelding te genieten door Mej. LOUISA DIERCKX, in hoedanigheid van tusschentijdige onderwijzeres der school van Lachenen, ter vervanging van Mej. JANSSENS, in ziekverlof;

keurt goed de aanbesteding der riool in de provinciale baan Lier-Aerschot, en aanveerd M. RICH. DE BRUYN tot aannemer dezer, mits den prijs van 5950 fr.

Zitting bij hoogdringendheid van Donderdag 22 September 1904.

De Raad ontvangt mededeeling van het schielijk overlijden van M. AL. VAN IN, raadslid, wiens diensten door den heer Voorzitter herinnerd worden ;

besluit *in corpore* aan de lijkplechtigheid deel te nemen en een brief van rouwbeklag te zenden aan de familie des afgestorvene.

TWEDE AFDEELING.

College van Burgemeester en Schepenen.

In zijne zitting van 7 Januari 1904 heeft de Raad het mandaat van schepen vernieuwd van den heer VAN OCKELYN, en tot schepen gekozen, ter vervanging van M. MAST, die geen deel meer uitmaakt van den Raad, M. L. CURSTERS.

Bij Koninklijk besluit van 31 December 1902, werd de heer VAN CAUWENBERGH hernoemd als Burgemeester der stad Lier. Zijne eedaflegging en aanstelling had plaats op 5 Januari 1904.

In zijne zitting van 9 Januari 1904 veerdigde het Schepencollege af tot officier van den Burgerlijken stand, M. L. CURSTERS. Diensvolgens werd de heer schepen DE STRYCKER van dit ambt ontlast.

De gewone vergadering van het College heeft plaats des Zaterdags om half twaalf. Wanneer de noodwendigheden van den dienst en het Bestuur der stad het vereischen, houdt het College ook nog buitengewone zittingen.

Sedert 1 October 1903 heeft het 75 ingeschreven zittingen gehouden.

DERDE AFDEELING.

§ 1. Personeel en inrichting der Bureelen.

Zonder wijziging.

Bij KK. besluit van 23 Juli 1904, werd aan den heer CORNELIS, ERN., stadsontvanger, de burgerlijke medalie van 1^e klas verleend, als belooning voor de diensten door hem bewezen tijdens eene loopbaan van meer dan 25 jaren.

§ 2. Stedelijk Archief.

De heeren J. B. STOCKMANS, archivaris, en J. VAN IN, stadsbeambte, die door het College gelast werden met de algemeene ordening van het stedelijk archief, zetten onverpoosd hunne werkzaamheden voort.

De groote schifting der stukken is zoo goed als voltrokken.

VIERDE AFDEELING.

§ 1. Kiezerslijsten.

A. Lijsten voor 1904, voor de Wetgevende Kamers, de Provincie en de Gemeente.

Deze lijsten, op 31 Oogst 1903 voorloopig vastgesteld, gaven :

	<i>Kamer</i>	<i>Senaat en Provincie</i>	<i>Gemeente</i>
Kiezers met ééne stem	2915	2111	2398
» » twee stemmen	1130	1119	601
» » drij »	679	646	251
» » vier »			434
	4724	3876	3684

Er werden 16 verhalen ingediend bij het College, waarvan er 9 werden aangenomen en 7 verworpen.

De bepaalde lijst, gesloten op 30 November 1903, bevatte :

	<i>Kamer</i>	<i>Senaat en Provincie</i>	<i>Gemeente</i>
Kiezers met ééne stem	2908	2106	2392
» » twee stemmen	1130	1118	600
» » drij »	682	649	251
» » vier »			437
	4720	3873	3680

De lijsten voor 1905 zijn op 31 Augusti voorloopig door het College gesloten geweest. Zij bevatten :

	<i>Kamer</i>	<i>Senaat en Provincie</i>	<i>Commente</i>
Kiezen met ééne stem	2937	2125	2454
» » twee stemmen	1190	1172	608
» » drij »	698	663	202
» » vier »			441
	4825	3960	3765
Beschikkende voor de Kamer		over 7411 stemmen.	
» » Senaat en Provincie		» 6458	»
» » Gemeente		» 6220	»

B. Lijsten voor den Werkrechtersraad.

De lijsten van de werkbazen en van de werklieden, gerechtigd om ieder twee bijgevoegde gemeenteraadsleden te benoemen, zijn op 14 Februari 1902 voor drie jaren voorloopig vastgesteld. Zij bevatten :

518 Werkbazen.

1611 Werklieden.

Tegen de lijst der nijverheidsbazen werden er bij het Schepencollege 153 verhalen ingediend, waarvan 64 werden aangenomen en 89 verworpen.

Tegen die der burgers-nijverheidswerklieden werden er 163 verhalen ingediend, waarvan er één werd aangenomen en 162 werden verworpen.

Bij het Beroepshof werden 111 verhalen ingediend tegen de beslissingen van het College, waarvan er 29 werden aangenomen en 82 verworpen.

§ 2. Verkiezingen.

Voor Kamer en provincie hadden geene verkiezingen plaats.

Verkiezing voor den Gemeenteraad.

Ingevolge kk. besluit van 14 September 1903, is er op 18 October daaropvolgende, in onze stad overgegaan tot de verkiezing voor de gedeeltelijke vernieuwing van den gemeenteraad. Het mandaat van negen leden, de 2de reeks van den Raad uitmakende, moest vernieuwd worden.

Ziehier de uitslag der stemming :

Getal stembrieven	5669
Nietige briefjes	79
Geldige stemmen	5590

Zijn gekozen :

MM. COOLS	3032
DE BELSER	2941
UYTTENBROECK	2962
VAN BOSTRAETEN	2970
VAN CAUWENBERGH	3007
VAN DEN BRANDE	2981
VAN DER AUWERMEULEN	2977
VAN IN	2963
VAN OCKELYEN	2974

In zitting van 6 November 1903 heeft de Bestendige Deputatie van den Provincialen Raad de bewerkingen der verkiezing van 18 October 1903 goedgekeurd. Diensvolgens heeft in zitting van den Raad, van 7 Januari laatst, de aanstelling en eedaflegging der gekozen leden plaats gehad, zooals reeds blz. 17 vermeld werd.

De heeren MAST en SCHOETERS, die beiden sedert 1872 deel uitmaakten van den Raad, hebben de vernieuwing van hun mandaat niet meer gevraagd, de eerste om reden van voortdurende ziekelijkheid, de andere van hoogen ouderdom.

Wij kunnen niet nalaten hulde en dank te zeggen aan deze twee ieverige medewerkers : aan M. MAST, die gedurende 26 jaar met iever, nauwgezetheid en ware bevoegdheid, als schepen van Onderwijs en als toezichter van den dienst der archieven, uitstekende diensten bewees ; aan M. SCHOETERS, die, hoewel ouderdomsdeken van den Raad, immer blijf gaf van stipte plichtbetrachting, wijs beraad en ware belangstelling in 't welzijn der stad.

Krachtens aanschrijving van den heer gouverneur der provincie, in dato 9 September 1903 en overeenkomstig art. 52 der wet van 12 September 1895, hadden ook dit jaar plaats, op den 4ⁿ Zondag van October, 't zij den 25ⁿ, de verkiezingen voor de vervanging der toegevoegde gemeenteraadsleden.

Ziehier de uitslagen dier verkiezingen :

Voor de Nijverheidsbazen :

Getal stemmen	410
Nietige brieven	8
Geldige stemmen.	402

Werden gekozen :

MM. ALAERS, aftredend lid	230 stemmen.
VAN NUFFELEN	174 »

Plaatsvervangende leden :

MM. VERMAELEN	195 stemmen.
ROTA	166 »

Voor de Nijverheidswerklieden :

Getal stemmen	1186
Nietige brieven	16
Geldige stemmen	1170

Werden gekozen :

MM. TIELEMANS, aftredend lid	672
CLOCKAERTS, »	483

Plaatsvervangende leden :

MM. GEYSEN	645
EYSERMANS	433

Aan M. ROTA, die ophoudt als afgeveerdigde der Nijverheidsbazen deel uit te maken van den Raad, zeggen wij dank voor zijne verdienstelijke medewerking aan het bestuur der stad gedurende acht jaren.

De eedaflegging en aanstelling van de hierbovengemelde werkelijke toegevoegde raadsleden had insgelijks plaats in zitting van den Raad van 7 Januari 1904.

Verkiezing voor den Senaat.

Bij de verkiezingen voor den Senaat, die den 29 Mei 1904 plaats grepen, werden in de vereenigde arrondissementen Mechele-Turnhout gekozen, de heeren : Graaf DE MERODE-WESTERLOO, DE MEESTER DE BETZENBROECK, baron VAN DE WERVE en BERGMANN, als titelvoerende senators, en als plaatsvervangers : MM. K. COOLS en LAMOT.

§ 3. Lijsten der kiesbaren voor den Senaat en der gezworenen.

Drie inwoners onzer stad komen op de lijst van de kiesbaren tot den Senaat voor.

Op de lijst der gezworenen staan 76 namen van burgers onzer stad, waaronder 44 uit hoofde van cijsnbetaling en 32 uit hoofde van hun ambt of hunne hoedanigheid.

VIJFDE AFDEELING.

Gemeentegoederen.

A. Aankopen.

Krachtens machtiging, verleend door den gemeenteraad in dato 3 Oogst 1903, en door de Bestendige Deputatie in dato 18 September daaropvolgende, kocht de stadsregeering aan van het krijsbeheer, 42,98 aren dominialen grond, gelegen buiten en nabij de Leuvensche poort, mits den prijs van 2500 franks. Deze grond, bekend op het kadaster wijk C, n^r 445c, is in de openbare wegenis ingelijfd en doet dienst als openbare plaats.

B. Verkoopen.

Van de erve, door de stad aangekocht van de heeren CHR. ALAERS en L. VERSTRAETEN, buiten de Antwerpsche poort, op Boomlaer, ten einde eene nieuwe straat (de Hofstraat) te kunnen openen, werd nog verkocht, buiten de erve in 't vorig verslag vermeld : 1°) aan den heer L. DIERCKX-VAN CRAEN, 361,86 vierk. met., mits den prijs van 4342,32 fr.; 2°) aan M. L. VERSTRAETEN, 1228 vierk. meters, mits den prijs van 13508 franks, en 3°) aan M. J. VAN LISHOUT, 146,25 vierkante meters, mits den prijs van 1755 franks.

Al deze perceelen maken deel uit van n^r 300D^{deel}, wijk F.

C. Verwisseling.

Geene.

Gemeenteverordeningen.

Aan het reglement, beheerende de inrichting en den dienst van het stedelijk gasgesticht, worden, ter regeling der gasdrukking bij dag, in zitting van den Raad van 2 Juli laatst, de volgende wijzigingen gestemd :

ART. 1. De gas wordt verkocht per kubieke meter, aan den prijs vastgesteld door het gemeentebestuur en thans bepaald als volgt :

0,20 Fr. per kubieke meter voor de verlichting.

0,15 Fr. per kub. met. voor verwarming en nijverheidsgebruik.

Aan hen die meer dan vijftien duizend kubieke meters per jaar verbruiken, zal door den bestuursraad, met goedkeuring van het gemeentebestuur, eene vermindering van prijs kunnen worden toegestaan.

ART. 2. De gas aan 0,15 fr. wordt maar aan de volgende voorwaarden toegestaan :

1° Dat de gaz door bijzonderen meter gemeten worde ;

2° dat de geleiding, die dezen meter met de verbruikings-toestellen verbindt, zichtbaar zij en afgezonderd van alle andere buizen, die de verlichtingstoestellen bedienen ;

3° dat de bedienden van den dienst te allen tijde den bijzonderen meter mogen nazien, alsook al de vertakkingen die dezen verbinden met de straatbuis en met de toestellen die hij moet bedienen. Ingeval eene inbreuk op deze voorwaarden zoude worden vastgesteld, zal de gas, door den bijzonderen meter geleverd, gerekend worden aan den prijs der lichtgas, terwijl de verbruiker in het vervolg geen gebruik meer zal mogen maken van de gaz aan verminderden prijs.

ART. 3. De vertakkingen, van aan het buizenet tot en inbegrepen de gasmeters, zullen door den gasdienst uitsluitelijk en op kosten van den verbruiker geplaatst, hersteld, vervangen of weggebroken worden.

ART. 4. De meter moet geëvenredigd zijn aan het grootste verbruik. De plaats van den meter zal moeten voldoen aan de voorwaarden, die zullen worden opgelegd voor het nazicht, het behoud, de regelmatige werking van het toestel en het gemak van het verbruik op te nemen.

ART. 5. De meters mogen door de gasverbruikers gekocht worden bij het gasgesticht of bij een fabrikant of handelaar. De meters, die aan de verbruikers toebehooren, moeten den stempel dragen van den Belgischen Staat; zij zullen op kosten der verbruikers en door hen onderhouden en hersteld worden.

Alvorens geplaatst te worden moeten deze meters door de zorgen van den verbruiker naar het gasgesticht gebracht worden om er nagezien te worden.

Wanneer de gasdienst oordeelt dat een meter moet hersteld worden, zal hij hem door eenen voorloopigen meter mogen vervangen voor den tijd der herstelling; de kosten van vervanging en de huur van den voorloopigen meter zijn ten laste van den verbruiker.

Te allen tijde mag de gasdienst doen overgaan tot het nazicht der meters.

De verbruiker moet alle onkosten dragen van 't nazicht op zijn verzoek gedaan, indien het bewezen wordt dat de meter regelmatig werkt.

ART. 6. De aanwijzingen der meters worden opgenomen door de bedienden van den gasdienst, elke maand of meermalen, indien deze het noodig oordeelt.

Wanneer het vastgesteld wordt dat door ongeluk of elke andere oorzaak een meter niet juist de hoeveelheid aanduidt van de gas die hij doorlaat, wordt het verbruik berekend naar eene hoeveelheid gelijk aan het overeenkomende tijdvak van het voorgaande jaar.

ART. 7. De verbruiker, die zijne woning, werkhuis of fabriek verlaat, moet er onmiddellijk in het gazgesticht de verklaring van doen. Hij is verantwoordelijk voor den prijs der verbruikte gas tot na de verzegeling van den meter of tot na de overname der vergunning.

ART. 8. De gebruiker, die een gasmotor plaatst, verbindt zich zijnen gasmotor te voorzien van een goeden antiluctateur, en zich derwijze in te richten, dat niet de minste siddering in de gasbuizen der buurt kan veroorzaakt worden.

Het gasgesticht zal het recht hebben de levering te staken van de noodige gas om den motor te doen werken, ingeval de gebrekkige inrichting klachten zou uitlokken van de gasverbruikers uit de buurt.

ART. 9. Elke inbreuk op voorgaande bepalingen en op de voorschriften van het algemeen reglement van het gasgesticht, zal aan het bestuur het recht geven de levering van gas te doen staken.

ART. 10. Artikel 5 van het algemeen reglement van 5 Mei 1857 is afgeschaft. Al de andere schikkingen van dit reglement blijven behouden voor zooveel zij niet tegenstrijdig zijn met bovenstaande bepalingen.

TITEL III.

GELDWEZEN DER GEMEENTE.

Ontleding der stadsrekening van 1903.

EERSTE AFDEELING.

Buitengewone Ontvangsten.

1^e Hoofdstuk.

1. Batig slot der rekening van 1902	fr. 76357.33

2^e Hoofdstuk. — Allerlei ontvangsten.

2. Toelaag van den Staat voor de veranderingswerken
aan de middelbare jongens- en teekenscholen .	fr. —
3. Leening aangegaan voor uitvoering van openbare
werken en aflossing van kasbons	» 420000.00
Totaal	fr. 420000.00

3^e Hoofdstuk. — Regelingen.

4. Vergunningen op het kerkhof in 1902	fr. 1312.00
5. Ruimingsrol der waterlopen in 1902	» —
6. Wedergaaf voor het maken der stoepen in 1902 .	» 2042.16
7. Beloop van de boeten der burgerwachten in 1902 .	» 72.20
8. Beloop van de rol der belastingen door de eigenaars
verschuldigd voor het bekiezelen der Driesstraat .	» 1569.26
9. Opbrengst van eenen verkoop van hoogstammige
boomen	» 25.00
Totaal	fr. 7555.62

Opneming der buitengewone ontvangsten.

1 ^e Hoofdstuk	fr. 76357.33
2 ^e »	» 420000.00
3 ^e »	» 7555.62
Totaal	fr. 503912.95

TWEEDE AFDEELING.

Gewone Ontvangsten.

1^e Hoofdstuk. — Belastingen.

10. Gewone opcentiemen op 's rijksbelastingen :	fr. 7856.27
7 op de grondlasten	fr. 4250.81
7 op de personeele lasten »	» 3605.46
11. Opcentiemen op den onderhoud der buurtwegen :	» 3876.59
3 op de grondlasten	fr. 1821.80
3 op de personeele lasten »	» 1545.21
3 op de patenten	» 509.58
12. Buitengewone opcentiemen :	» 44798.64
41 op de grondlasten	fr. 24897.56
36 op de personeele lasten »	» 18542.23
8 op de patenten	» 1358.85
13. Aandeel der stad in het gemeentefonds	» 133726.05
14. Aandeel der stad in het nieuw fonds	» 22656.00
15. Plaatsgeld op de markt en kaaien	» 12916.01
16. Taks voor bestratingswerken	—
17. Bruggelden	» 482.35
18. Taks op het geslacht vleesch	» 2997.25
Totaal	fr. 229309.16

2^e Hoofdstuk. — Inkomsten van goederen en kapitalen.

19. Huurprijzen van stadseigendommen	fr. 4657.35
20. Grondcijnsen	» 26.94
21. Cijns, verschuldigd voor het wegruimen eener beplanting	» 10.00

Over te dragen fr.

	Overdracht	fr.
22. Grassingen op de buurtwegen	»	305.00
23. Jachtrecht op stadseigendommen	»	30.00
24. Opbrengst van gewonen houthak, plantsoen en grassingen	»	776.31
25. Intrest van obligatiën ten laste van den Staat	»	12.00
26. Intrest der sommen ingehouden door het gemeentekrediet voor het maatschappelijk deel der stad in de aangegane leeningen	»	2350.00
27. Opbrengst der actiën in de buurtspoorwegen	»	8951.26
28. Aandeel der stad in de winsten der maatschappij « Het Gemeentekrediet »	»	1878.85
28BIS. Intresten van de gelden der leening van fr. 420.000 voor 1903, tijdelijk op de spaarkas geplaatst	»	2008.75
	Totaal	fr. 21006.46

3^e Hoofdstuk. — *Verschillende opbrengsten.*

29. Akten van den burgerlijken stand	fr.	372.00
30. Straatmest en ruiming der privaten	»	551.30
31. Gasgesticht	»	12000.00
32. Verkoop van onbruikbare voorwerpen	»	371.00
33. Verschillende kleine ontvangsten	»	912.33
34. Inkoombelden van het museum	»	37.80
	Totaal	fr. 14244.49

4^e Hoofdstuk. — *Inkomsten en toelagen voor het onderwijs.*

35. Inkomsten der fondatie Heyns	fr.	607.00
36. Toelaag van den Staat voor het lager onderwijs	»	28242.20
37. Aandeel van den Staat in de verplichtende verhooging van jaarwedden	»	1675.00
38. Toelaag der provincie voor het lager onderwijs	»	2053.59
39. Toelaag van Staat en Provincie voor de scholen van volwassenen	»	1640.00
40. Inkomsten van uitstaande gelden der bewaarscholen	»	345.00
41. Toelaag van Staat en provincie voor de bewaarscholen	»	1225.00
42. Toelaag van Staat en provincie voor de stadsteekenschool	»	4850.00
43. Schoolgeld van betalende leerlingen der lagere scholen	»	21.75
	Totaal	fr. 40659.54

5^e Hoofdstuk. — Ontvangsten voor orde.

44.	Wedergaaf van voorschotten der behoeftige reizigers	fr.	—
45.	Wedergaaf van vervoerkosten voor burgerlijke en militaire gevangenen	»	—
46.	Wedergaaf door de liefdadige besturen van de storting in het gemeenzaam fonds	»	10944.64
47.	Wedergaaf der jaarwedde van den brugdraaier der Leuvensche brug	»	150.00
48.	Wedergaaf van onkosten van militaire inkwartieringen	»	—
Totaal		fr.	11094.64

Opsomming der gewone ontvangsten.

1 ^e Hoofdstuk	fr.	229309.16
2 ^e »	»	21006.46
3 ^e »	»	14244.49
4 ^e »	»	40659.54
5 ^e »	»	11094.64
Totaal gewone ontvangsten	fr.	316314.29
Totaal buitengewone ontvangsten	»	503912.95
Algemeen totaal	fr.	820227.24

DERDE AFDEELING.

Gewone en Buitengewone Uitgaven.

A. Gewone.

1.	Gemeentebestuur	fr.	31669.73
2.	Openbare veiligheid	»	50366.64
3.	Gemeentewerken	»	24911.17
4.	Koophandel	»	2772.77
5.	Kazerneering, militaire inkwartieringen en vervoer	»	—
6.	Openbare weldadigheid	»	23704.79
7.	Eeredienst	»	1800.00
8.	Openbaar onderwijs	»	89027.91
9.	Schoone kunsten	»	13723.17
10.	Gemeenteschuld. — Intresten en aflossingen	»	51565.89
14.	Uitgaven van verschillenden aard	»	17288.10
Totaal der gewone uitgaven		fr.	306830.17

B. Buitengewone.

11. Regelingen	fr. 8276.24
12. Herhalingen	» —
13. Buitengewone uitgaven	» 314600.00
15. Nieuwe werken	» 23332.93

Totaal der buitengewone uitgaven fr. 346209.17

Totaal der uitgaven fr. 653039.34

De gewone ontvangsten bedragen fr. 316314.29

De buitengewone » » » 503912.95

Totaal fr. 820227.24

De gewone uitgaven bedragen fr. 303830.17

De buitengewone » » » 346209.17

Totaal fr. 653039.34

Overschot » 167187.90

Buurtwegen. — Onderhoud.

(Art. 14 der wet van 14 April 1841.)

Bijzondere Fondsrekening voor het dienstjaar 1903.

Gewone ontvangsten fr. 3876.59

Buitengewone » » —

Totaal fr. 3876.59

Uitgaven » 3823.03

Te goed fr. 53.56

Rekenplichtigheid.

Begrotingsstaat.

De begrooting voor 1904, door den Raad in zitting van 19 December 1903 gestemd en door de Bestendige Deputatie in zitting van 11 Meert 1904 goedgekeurd, beliep

in ontvangsten fr. 312924.17

in uitgaven » 312886.94

Batig slot fr. 37.23

TITEL IV.

INSTELLINGEN VAN WELDADIGHEID.

EERSTE AFDEELING.

Bureel van Weldadigheid.

1° Bestuur (Personcel).

In zijne zitting van 23 November ll. heeft de gemeenteraad voor 5 jaren het mandaat als bestuurlid van het Bureel vernieuwd van den heer GUSTAVE VAN IN. Zijne heraanstelling heeft plaats gehad in de zitting des Bureels van 13 Januari 1904, waarin hij ook nogmaals eenparig tot voorzitter herkozen werd.

Onder dato 4 December 1903 bood de heer AUGUST BOUCKAERT het Bureel zijn ontslag aan van geneesheer van den Arme, hetwelk door de Bestiering, in hare zitting van 9 derzelfde maand, aanveerd is geworden. Sedert 1867 was doktor BOUCKAERT geneesheer van den Arme onzer stad. Het is slechts uit hoofde van zijnen gevorderden ouderdom, dat hij dit ambt heeft moeten neerleggen. Namens de menigvuldige zieke behoeftigen onzer stad, die Dr BOUCKAERT tijdens die lange loopbaan zoo uitstekend behandeld heeft, bieden wij hem onzen innigen dank, en wenschen hem verder eenen genoegelijken, welverdienden rusttijd.

In zijne vervanging heeft het Bureel, in zitting van 16 December ll. tot geneesheer van den Arme benoemd, D^r FR. VAN DEN WYNGAERT, T/S, welke benoeming door den gemeenteraad, in zitting van 30 dito, goedgekeurd is geworden.

2° *Roerende en onroerende goederen.*

De herverhuring van een deel landgoederen des Bureels, door het ambt van notaris DE STRYCKER, T/S, heeft plaats gehad den 18 Juli ll., en zij heeft eene huurvermeerdering van 281 fr. 's jaars afgeworpen. 4 Parceelen land werden echter niet toegewezen, hoofdens onvoldoende aanbod. Het Bureel zal trachten ze uit de hand te verhuren.

3° *Giften en legaten.*

Geene.

4° *Aankoop, verkoop en verwisseling van eigendommen.*

Met machtiging der Bestendige Deputatie van den Provincieraad heeft het Bureel verkocht aan de kinderen RYCKEN, T/S, een deel grond gelegen te Lier, in Hagenbroeck-zuid, wijk A, n^{rs} 229, 230A en 230B, groot te samen 35 aren, 69 centiaren (waarop het huis met aankleven en hof van de koopers gestaan is) en dit mits den koopprijs van fr. 3033.65, die zal gebruikt worden zooals in de volgende § aangeduid is.

5° *Afleg en wederaanleg van kapitalen.*

Het Bureel heeft den afleg aanveerd van twee eeuwigdurende renten, groot in hoofdsom samen fr. 2328.04, afgeteld door den heer E. BERGMANN-VAN ACKER, T/S. Deze kapitalen, evenals de koopsom in vorige § aangeduid, zullen, met andere te ontvangen kapitalen, gebruikt worden tot de bouwing eener nieuwe boerderij in Hagenbroeck, T/S, waartoe aan de bevoegde overheid de noodige machtiging gevraagd is, en waarvan de bouwkosten op 10043.17 fr. geschat zijn.

6° *Rekendienst.*

De begrooting voor het dienstjaar 1904, behoorlijk door den gemeenteraad goedgekeurd, bedraagt in ontvangsten en in uitgaven (evenwicht) de som van fr. 115791.39.

De rekening van den ontvanger over dienstjaar 1903, sluit als volgt :

Algemeene ontvangsten	fr. 135605.51
Algemeene uitgaven	» 88329.60
Batig slot	fr. 47273.91

7° *Statistiek der behoefte.*

Gedurende het dienstjaar 1903 zijn er 525 huisgezinnen, bevattende 2363 personen, bedeeld geworden in geld, kleederen en beddegoed ; 1954 huisgezinnen hebben, gedurende hetzelfde tijdverloop kosteloos den geneeskundigen onderstand ten huize genoten.

Werden in 1903 op eene bestendige wijze ondersteund :

Ouderlingen en gebrekkige personen	613
Zinneloozen, blinden en doofstommen in gestichten geplaatst .	65
Weezen en verlaten kinderen	139
Landloopers in toevluchtshuizen en Staatsweldadigheidsscholen	12
Samen	829

8° *Bedeelingen uitgereikt in 1903.*

In geld (wekeijkschen onderstand)	fr. 43442.55
In kleederen en beddegoed	» 3949.11
In kostgeld betaald voor :	
A) Ouderlingen en gebrekkelijke personen	fr. 5254.65
B) Weezen en verlaten kinderen	» 5305.24
C) Aan 't gemeenzaam fonds voor zinneloozen, blinden en doofstommen, in gestichten geplaatst	» 10564.97
In onderhoudskosten van landloopers, opgesloten in toevluchtshuizen en weldadigheidsscholen	» 1278.25
In geneesmiddelen (er inbegrepen de jaarwedden van doktors en vroedvrouwen)	» 4752.59
In begrafenis-kosten	» 155.09
Samen	fr. 74702.45

De onderstand, in 1903 door ons Bureel aan vreemde behoeftigen verleend, voor rekening van andere gemeenten, beloopt ter som

van fr. 1081.25. De voorschotten, door andere gemeenten in 1903 voor rekening van ons Bureel gedaan, aan Liersche behoeftigen, bedragen de som van fr. 210.80.

9° *Betwiste zaken.*

Geene.

TWEDE AFDEELING.

Bestiering van Gast- en Godshuizen.

A. Bestuur (Personeel).

In zijne zitting van 28 November ll., heeft de gemeenteraad voor 5 jaren het mandaat als bestuurlid vernieuwd van den heer F. VAN DEN BRANDE. Zijne heraanstelling heeft plaats gehad in de bestuurszitting van 12 Januari 1904.

B. Roerende en onroerende goederen.

De herverhuring van een deel eigendommen der Bestiering heeft op 18 Juli jl., plaats gehad door het ambt van den notaris DE STRYCKER, T/S. Eene huurverhooging, ten bedrage van 85 fr. 's jaars, is er uit voortgesproten. En perceel land is niet toegewezen, hoofdens onvoldoend aanbod; het bestuur zal trachten hetzelfde uit de hand te verhuren.

C. Giften en legaten.

Tengevolge van het overlijden te Schrieck, op 6 Januari 1904, van Jufvr. DOMS, MARIA, welke sedert 1883, ten laste van het Jongensweezenhuis, in bezit was eener lijfrent ten bedrage van fr. 574.24 per jaar, voortkomstig van het legaat VAN DER WEE, is die rent ten bate van gemeld Jongensweezenhuis gebleven. Diensvolgens zijn er twee nieuwe plaatsen in ons Jongensweezenhuis bijgemaakt, waarvan eene dadelijk volzet is geworden.

D. Aankoop, verkoop en verwisseling van eigendommen.

Gemachtigd door de Bestendige Deputatie, zijn de volgende deelen grond verkocht geworden : 1°) aan de gezusters SOMERS, te Broechem, mits den prijs van fr. 2538.25, die in 3 p. c. gemeentekrediet aangelegd is, een deel bouwgrond, groot 923 v. m., afgenomen van het perceel land gelegen te Broechem, in de Kerkstraat, wijk C, n^r 408 des kadasters ; 2°) aan den heer EUG. HELLEMANS, nijveraar, T/S., mits den prijs van fr. 527.25, die insgelijks in 3 p. c. gemeentekrediet geplaatst is, twee bijkomende deeltjes achtergrond, te zamen groot 111 v. m., afgenomen van het perceel land te Lier gelegen tegen den Aerschotschen steenweg, wijk D, n^r 83E² des kadasters.

E. Afleg en wederaanleg van kapitalen.

De volgende renten werden aan de Bestiering afgeteld : 1^e) door Dr THYS, T/S, eene rent groot in hoofdsom fr. 2539,68 ; 2^e) door den heer P. VAN AEL, T/S, eene rent groot in hoofdsom fr. 846,56 ; 3^e) door den heer E. BERGMANN-VAN ACKER, T/S, eene rent groot in hoofdsom fr. 8465,60 ; en 4^e) door de kinderen VAN HOUT te Tongerloo, eene rent groot in hoofdsom fr. 740,74. Al deze kapitalen zijn nu in 3 p. c. gemeentekrediet aangelegd.

F. Rekenwezen.

De begrooting voor dienstjaar 1904, door den gemeenteraad goedgekeurd, beloopt zoo in ontvangsten als in uitgaven de som van fr. 203566,16.

De rekening van den ontvanger, over dienstjaar 1903, sluit als volgt :

Algemeene ontvangsten	fr. 149865.13
Algemeene uitgaven	» 140874.84
Overschot	fr. 8990.29

G. Beweging der zieken in het Ste Elisabethgasthuis gedurende het jaar 1903.

Gedurende het verloop jaar, zijn er 553 zieke personen in het Gasthuis verzorgd geworden, welke daar 20659 verpleegdagen veroorzaakt hebben. 65 Zieken zijn er, in 1903, over-

leden. De onderhoudsprijs in het Gasthuis voor behoeftige zieken, te Lier wonende, is voor 1904 door KK. besluit van 17 Januari ll. (Staatsblad van 24 dito) vastgesteld op fr. 1,93 per dag. De niet behoeftige zieken onzer stad, die zich in ons Gasthuis willen doen verzorgen, betalen : a) ofwel 3 fr. per dag, als zij samen in eene zaal, afgezonderd van de behoeftigen, verzorgd worden; b) ofwel 4 fr. per dag, indien zij elk eene persoonlijke kamer betrekken. De zieke personen van andere gemeenten worden niet dan in geval van hoogdringendheid in ons Gasthuis opgenomen; in dit geval betalen hunne plaatselijke besturen, voor verpleging en onderhoud, 4 fr. per dag en per hoofd.

Door den gedurigen aangroei der bevolking onzer stad, zijn de benedenziekenzalen van ons Gasthuis, bijzonder in den Winter, teenemaal ontoereikend geworden om al de inkomende zieken te herbergen en te verplegen. Derhalve heeft de Bestiering zich verplicht gezien, op het eerste verdiep van het Gasthuis, twee nieuwe groote zalen voor den dienst der zieken in te richten, afsluitingen beneden en boven te plaatsen; meubelen, bedden en beddengoed, enz. aan te koopen; wat alles eene uitgaaf van circa 3500 franken gevegd heeft. Mits die werken is de zieken-dienst in ons gasthuis wederom voor vele jaren verzekerd.

H. Bevolking der Gods- en Weezenhuizen op 1 Oogst 1904.

	<i>Mannen</i>	<i>Vrouwen</i>	<i>Totaal</i>
St-Jacobsgodshuis	30	1	31
St-Antoniusgodshuis	»	20	20
St-Joachim- en St ^e -Annagodshuis	15	21	36
St ^e -Beatrix- en St ^e -Barbaragodshuis	»	27	27
Jongensweezenhuis	28 (1)	1	29
Meisjesweezenhuis	»	60 (2)	60
Infirmierij van het Begijnhof	»	5	3
Totalen	73	133	206

(1) Waarvan de 15 oudste leerlingen, op de kosten van het gesticht, in burgerlijke huisgezinnen dezer stad geplaatst zijn om er het familieleven gewoon te worden en een aanbacht aan te leeren. Daarenboven is een weesjongen in de beroepschool *Dom Bosco* te Luik geplaatst, en een andere in de Staatsweldadigheidsschool van Ruysselede opgenomen. Eene plaats staat op heden nog open in het Gesticht.

(2) Waarvan eene kweekelinge, hoofdens regeltucht, in een gesloten Gesticht te Gent geplaatst is, en een ander meisje door hare familie is opgelicht en tot heden nog schuil gehouden wordt.

DERDE AFDEELING.

Berg van Bermhertigheid.

Bestuur.

De Berg van Bermhertigheid wordt beheerd door den heer G. DE BERRALY, dienstdoende bestuurder, onder toezicht der Besturende Commissie, welker samenstelling in 't verloop van jaar geene wijziging onderging.

De rekening van 1903 bedroeg :

1 ^o	In algemeene ontvangsten	fr. 58712.12
	» uitgaven	» 58493.06
	In kas	fr. 225.06
2 ^o	In ontvangsten der bewerkingen	fr. 3283.04
	» uitgaven » »	» 3040.88
	Met een bonislot van	fr. 242.16

Beweging van het magazijn in 1903.

Getal Panden en		In magazijn op 31 Dec. 1902	Panden ingebracht in 1903	TOTAAL	PANDEN UITGEHAALD IN 1903			In magazijn op 31 Dec. 1903
Bedrag der geleende Kapitalen					bij lossing	bij verkoop	TOTAAL	
PANDEN	In nieuwe koopwaren		6	6				6
	Andere	3308	10313	13621	9578	326	9904	3717
	Totaal	3308	10319	13627	9578	326	9904	3723
GELEENDE KAPITALEN	Op nieuwe koopwaren		142	142				142
	Andere	18593	54571	54571	50781	1296	52077	21087
	Totaal	18593	54713	54713 + 18593	50781	1296	52077	21229

VIERDE AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

Geene wijziging.

VIJFDE AFDEELING.

**Bijzondere Liefdadigheidsverenigingen
en Tentoonstellingen.**

Het Genootschap St-Vincentius a Paulo vierde op 18 Januari 1903 zijn vijftigste jaar bestaans in Lier. Eene feestvergadering werd dien dag gehouden, waarop de eenigst overlevende der stichters: de achtbare heer P. TROCH aanwezig was.

Bijzondere aalmoezen werden te dier gelegenheid uitgedeeld.

Tijdens 1903 was dit Genootschap in Lier 184 man sterk, te weten: 82 werkende en 102 eereleden, verdeeld in 6 afdeelingen, Conferentiën genaamd.

82 huisgezinnen werden wekelijks ondersteund.

5017.92 fr. werden tijdens 1903 in aalmoezen uitgedeeld.

Dit Genootschap beievert zich niet enkel om de armoede te lenigen, het tracht ze ook te voorkomen met de werkende klas te leeren sparen. Sparen is eene kunst en moet aangeleerd worden evenals andere kunsten. Om onze werklieden gelegenheid te geven die kunst aan te leeren, wordt er wekelijks een knaap rondgestuurd, die gaat aankloppen bij hen, die van goeden wil zijn, om des Zomers hunnen wekelijkschen spaarpenning te ontvangen (begin April-einde October). In ruiling geeft hij hun bons van 25 centiemen tot 2 franks. Zonder dit aankloppen ging het spaaroordje naar de herberg; thans vergaard, dient het om de ellende des winters te keer te gaan. Bijna geen deelgenooten der spaarbus behoeven 's winters onderstand: Dit zijn fiere werklieden.

In 1903 werd er in de zomermaanden 14,166.50 fr. rondgehaald, en welke verhoogd met interest en aanmoedigingspremiën teruggegeven werden einde October met 14,175.21 fr.

Het St-Vincentiusgenootschap houdt ook eene Volksboekerij open, die in 1903 twee duizend zes honderd en twee-en-dertig boekdeelen uitleende.

De Dames van Bermhertigheid ondersteunden 61 huisgezinnen en hadden eene uitgaaf van 5103,26 fr.

De Beschermkring St-Jozef, gemeenlijk het Kransken geheeten, heeft ten doel aan de kinderen van den werkmán een eerlijk vermaak te verschaffen en hun tevens het beoefenen hunner plichten te leeren jegens God, den evenmensch en de maatschappij. Het wordt bestuurd door de E. H. Geestelijken der parochie, bijgestaan door eenige welwillende heeren der stad. Het werd in 1903 bijgewoond door ongeveer 357 jongelingen van 11 tot 21 jaar, verdeeld in 3 afdeelingen. De 1^e afdeeling telde 74; de 2^e 130; de 3^e 143 ingeschrevenen.

Eene spaarkas is in den Kring ingericht: dit jaar werden door de jongelingen van den Kring gespaard,

in de 1 ^e afdeeling	2406.00 fr.
» 2 ^e »	1853.50 »
» 3 ^e »	1702.75 »
Samen	5962,25 fr.

Het patroonschap voor meisjes, onder den naam Patroonschap der H. Familie, door de Religieuzen-Ursulinnen tot stand gebracht, werd verleden jaar bijgewoond door 298 meisjes.

Bescherming der Militianen van Lier.

Die Kring, uit het St-Vincentiusgenootschap ontsproten, zet gestadig zijne werkzaamheden voort. Zij hebben voor doel den jongeling tot vroomheid en trouwe dienstvervulling op te wekken bij zijn vertrek naar het leger, alsook hem verder zooveel mogelijk ten dienste te staan. Op enkele uitzonderingen na woonde gansch de lichter van 1903 de afscheidsmis bij, die gedaan werd in de hoofdkerk bij het vertrek der militianen. Het College van Burgemeester en Schepenen woonde die plechtigheid bij.

Dit werk kent geen partijgeest; de jeugdige soldaten verstaan

zulks en zijn daarom de burgerlijke leden des Krings niet min genegen. Deze, in garnizoenen waar de Lierenaars talrijk zijn, vereenigen soms hunne militaire medeburgers op een vriendenmaal waar de vaderlandsliefde en de verkleefdheid tot den vorst steeds aangewakkerd worden.

Het bestuur ziet met genoegen dat de Liersche soldaten geene slechte figuur in het leger maken en hunne oversten er wel over tevreden zijn.

*Beschermkomiteit der zedelijk verlaten en vrijgelatenen
sedert 1896 gesticht.*

Het Liersch komiteit heeft tot heden voor 224 jongelingen zorg gedragen.

Gemiddeld had het er, tijdens 1903, een zestigtal onder 'zijne voogdij.

Eenige jongelingen, meerderjarig geworden, verlieten het komiteit; anderen bleven op Lier of in de omstreek gevestigd en gedragen zich onberispelijk.

Zekere minderjarigen werden in voorloopige vrijheid gesteld en naar hunne familiën terug gestuurd.

Anderen werden, ter oorzake van hun onredelijk gedrag, terug naar school gezonden.

Een aantal jongelingen uit het Liersch komiteit dienen eervol in het leger.

Al de beschermelingen zijn bij de Staats-Lijfrentkas aangesloten; er zijn er die al een pensioen van honderd franks te gemoet zien op hun 55^e of 60^e jaar. Allen ook bezitten een boekje op de Spaarkas, waarvan sommiger beloop de vijfhonderd franks overtreft. Bij meer dan eenen loopt het vergaard kapitaalje groot gevaar bij de meerderjarigheid, doch velen, ja de meesten hebben op dien ouderdom wijsheid genoeg opgedaan om niet roekeloos hunne zuur gewonnen spaarpenningen te verknikkeren.

Het patronaat der vrijgelaten gevangenen heeft tijdens 1903 niet veel zorg gevergd.

Maatschappijen van Onderlingen Bijstand

VOLGNUMMER	I. Benaming en zetel der maatschappij.	BEROEP en NATIONALITEIT der LEDEN	Getal werkelijke Leden	BELOOP der STORTING van ELK LID	ERKENDE
	II. Datum : A) der stichting. B) » goedkeuring.				
1	<i>Sint-Franciscus Bijstand</i> A) 1808 — B) 9 April 1857	kleermakers allen Belgen	48	12 cent. per week	
2	<i>Crispijn en Crispiaan</i> A) 1838 — B) 31 Dec. 1853	schoenmakers en huide- veters allen Belgen	13	12 cent. »	
3	<i>Koninklijke Reddersmaatschappij</i> A) 7 Jan. 1872 — B) 4 Nov. 1872	gedecoreerden voor moed en zelfopoffering allen Belgen	27	15 cent. »	
4	<i>Sint-Franciscus-Xaverius</i> A) 1874 — B) 26 Jan. 1896	allerlei allen Belgen	164	20 cent. » zomer 10 cent. » winter	
5	<i>Oud-Gedienden van Leopold I</i> A) 6 Dec. 1896 — B) 19 Juni 1897	allerlei allen Belgen	37	10 cent. »	
6	<i>Hand in Hand</i>	allerlei allen Belgen	252	10 cent. »	
7	<i>De Vooruitz. Oud-Wapenmakers</i> A) 18 Jan. 1903 — B) 5 Meert 1903	allerlei allen Belgen	105	10 cent. »	
8	<i>De Oude Crispijnisten</i> A) 25 Sept. 1899 — B) 6 Dec. 1899	allerlei allen Belgen	142	10 cent. »	
9	<i>Hulp in Nood</i>	houtbewerkers allen Belgen	43	15 cent. »	
NIET ERKENDE					
10	<i>De Jonge Crispijnisten</i> A) heringer. 25 Sept. 1899 B) 6 Dec. 1899	schoenmakers, huidenvet- ters allen Belgen	164	16 cent. per week	
11	<i>De Broederlijkheid</i> 4 juli 1875	schoenmakers allen Belgen	211	16 cent. »	
12	<i>De Voertlieden</i>	allerlei	158	15 cent. »	
13	<i>Sint-Eligius</i> 1844	ijzerbewerkers allen Belgen	54	16 cent. »	
12	<i>Oud-Wapenmakers des Legers</i> A) 6 Oogst 1900	allerlei allen Belgen	142	10 cent. »	

Toestand op den 31 December 1903.

REKENING VAN		AARD VAN DEN BIJSTAND		AANMERKINGEN ACTIEF OP 1 DEC. 1903
<i>Onivangsten</i>	<i>Uitgaven</i>	ten voordeele der leden	ten voordeele der familie	Ook aanstippen of de niet erkende maatschappijen al of niet hunne jaarlijksche rekening opzenden.
MAATSCHAPPIJEN				
1613.79fr.	425.90fr.	1 fr. per dag in ziekte (3 maand)	40 fr. voor de begrafenis	1187.89 fr.
145.00 »	248.50 »	1 fr. per dag voor drie maanden		237.00 »
286.60 »	201.90 »	1 fr. 25 per dag in ziekte	begrafeniskosten	1499.47 »
4874.47 »	4700.55 »	1 fr. per dag bij ziekte	tijdelijke onderstand aan weduwen en weezen	6763.65 »
240.75 »	307.80 »	onbepaald, in ge- val van nood	onbepaald, in ge- val van nood	248.09 »
1629.81 »	1704.01 »	1 fr. per dag en geneesk. hulp	30 fr. voor begra- feniskosten en genees- kundige hulp	1336.35 »
1102.90 »	785.15 »	1 fr. per dag (4 maanden)	35 fr. begrafenis- kosten	317.75 »
927.01 »	789.90 »	1 fr. per werkdag (3 maanden)	30 fr. voor de be- grafeniskosten	929.79 »
411.95 »	294.50 »	1,50 fr. per dag bij ziekte (Zondag in- begrepen)	25 fr. voor de begrafenis	1420.96 »
MAATSCHAPPIJEN				
1441.88fr.	1386.82fr.	1 fr. per dag in ziekte (3 maand)	30 fr. begrafenis- kosten	608.43 »
1933.04 »	1901.26 »	1 fr. per dag in ziekte (6 maand)	begrafeniskosten	1503.93 » zendt hare rekening op
1373.04 »	1425.95 »	1 fr. per dag in ziekte (3 maand)	30 fr. voor de be- grafenis	2022.84 »
549.17 »	314.18 »	1 fr. per dag bij ziekte	idem	525.00 »
920.84 »	399.96 »	een onbep. hulp- geld in nood.	35 fr. voor begra- feniskosten	794.97 »

De betrekkingen tusschen de maatschappijen van onderlingen bijstand en het hooger bestuur hebben thans rechtstreeks plaats. Voortaan kunnen nog alleen de erkende, door de openbare besturen geldelijk ondersteund en aangemoedigd worden.

Geene eereonderscheidingen worden door het Staatsbestuur verleend aan leden van maatschappijen, welke jaarlijks hunne rekeningen niet opzenden.

Deze rekeningen komen niet meer langs het stedelijk bestuur : de voorgaande inlichtingen hebben wij te danken aan de welwillende mededeelingen der daarin vermelde maatschappijen.

Ouderdomspensioenen.

79 Aanvragen voor het bekomen van het ouderdomspensioen van 65 fr. werden in 1903 op regelmatige wijze bij het College van Burgemeester en Schepenen onzer stad ingezonden. Over die aanvragen heeft het College voortaan geen advies meer uit te brengen.

Prins Albrecht Gild.

Dit Gild gesticht in 1898 ten gerieve van eenen beperkten Kring, werd na de wet van 10 Mei 1900 opgezet voor iedereen. Bij zijn ontstaan telde dit Gild elf beschermende leden en twintig werkende leden.

Bij middel eener vlijtige propaganda groeit het getal leden steeds aan.

Op 31 December 1903 waren, door bemiddeling des Gilds, 482 personen bij de Staats-Lijfrentkas aangesloten, te weten : 218 mannen, 181 vrouwen en 83 kinderen.

De stortingen der aangeslotene leden beloopt tot de som van 4750 fr., geen rekening gehouden van de breuken van frank hoofdgewijze gestort en nog in kas.

Het Gild ontving de volgende toelagen :

Van den Staat	fr. 2209.80 voor 1902.
Van de provincie	» 457.10
Van de stad	» 1103.30
Voor boekjes waarop minstens 3 fr. gestort was	» 702.00

De eereleden en beschermedde leden
storteden fr. 148.00. Deze som
was ruim voldoende om al de bestuurskosten te dekken.

Het Gild stuurde aan de stedelijke Regeering een brief om haar te danken, omdat zij den maatregel gestemd had bij de toelagen van Staat en provincie zoo veel bij te leggen, dat de totale toelage honderd per honderd bedroeg voor de eerste vijftien franks.

In algemeene vergadering van 1903 werden als bestuursleden herkozen de heeren K. DHOOGHE, L. CURSTERS en A. VAN IN; deze laatste insgelijks als kassier. Hij werd gemachtigd de bijzondere premiegelden van den Staat te gebruiken om een helper te bezoldigen.

Eene gildemis had plaats op het hoofdaltaar der hoofdkerk. den 12 October. Zij werd door een aanzienlijk getal leden bijgewoond.

Het bestuur houdt maandelijks openbare zitting waarop al de leden hunne stortingen kunnen komen kontroleeren en hun lidmaatboekje laten aanschrijven, het officiële in handen des kassiers blijvende.

Op 31 December 1903 was er meer dan zes duizend franks rente door de leden verworven.

Door Sparen tot Welvaren.

Deze maatschappij werd gesticht om de beschermelingen van het Beschermkomitee der zedelijk verlaten kinderen en vrijgelatenen bij de algemeene lijfrentkas van den Staat aan te sluiten. Zij telde in 1903 vijf-en-zeventig leden. Eenigen verlieten de maatschappij, anderen kwamen er bij.

Er werd in 1903 eene som gestort van 752 fr. De toelage op de stortingen van 1902 bedroegen 309.60 fr. vanwege den Staat en 74.90 fr. vanwege de provincie. Hoofdens boekjes waarop minstens 3 fr. gestort was, ontving de maatschappij 128,00 fr. Deze som werd in zijn geheel op die boekjes gestort.

De leden zijn verplicht minstens drie franks 's jaars van hun zakgeld te besparen en te storten. Bovendien storten zij hun salaris van eene der twaalf maanden van 't jaar.

Sommigen begrijpen heel wel het nut der inrichting en handelen ingevolge. De stortingen der anderen komen slechts bij gedurig aanporren.

Op de algemeene vergadering van 1903 werd M. A. BAUWENS als bestuurlid herkozen.

Onderscheidingen.

Door Koninklijk Besluit van 18 Juli 1904 werd aan de volgende personen onzer stad eene eereonderscheiding toegekend :

1° Het bijzonder eereteeken van 1^e klas voor leden van maatschappijen van onderlingen bijstand aan :

HASENBROECKX, FRANS, voorzitter der niet erkende maatschappij van onderlingen bijstand *De Voerlieden* ;

2^e Het nijverheidsteeken van 1^e klas aan :

BAKKOVENS, FRANS LODEWIJK, stoelmakersgast ;

BOGAERTS, JAN BAPTIST FRANS, drukkersgast ;

COEKELBERGS, FRANS TEOFIEL, nijverheidsbeambte ;

LANENS, JOZEF HENDRIK, instrumentmaker.

3° Het nijverheidsteeken van 2^e klas aan :

ALPAERTS, PIETER GOMMAAR, schoenmakersgast ;

DE HONDT, ANDREAS LODEWIJK, borstelmakersgast ;

MINNEKENS, ALOIS FRANS, schoenmakersgast ;

SLUYDTS, FRANS LODEWIJK, metsersgast ;

SLUYDTS, JAN FRANS, pijpenmakersgast ;

SLUYDTS, JOZEF, stoker ;

SMANS, FRANS LODEWIJK, brouwersgast ;

THEUNIS, CORNEEL AUGUST, kleermakersgast.

4° De landbouwdecoratie van 2^e klas aan MERTENS, KAREL, hovenier.

TITEL V.

KATHOLIEKE EEREDIENST.

EERSTE AFDEELING.

Kerk van den H. Gummarus.

§ 1. *Geestelijkheid.*

Zonder wijziging.

§ 2. *Kerk.*

Buiten het gereedmaken in het magazijn van de stukken, welke dit jaar zullen geplaatst worden, heeft men in 't afgelopen jaar vooral gewerkt aan de herstelling van het dak boven de Hooge- en de O.-L.-Vrouwenkoor. Dit gedeelte van het dak werd van eenen kam voorzien, die grootelijks bijdraagt om het uitzicht der kerk te verfraaien.

§ 3. *Bestuur.*

Het Bestuur der kerk heeft in 't afgelopen jaar geene veranderingen ondergaan. De Fabriekraad blijft dus samengesteld als volgt :

M. FR. SCHOETERS, voorzitter ; Z. E. H. CL. SCHOLLAERT, pastoor-deken ; MM. FERD. COOLS, tesorier ; Ach. VAN IN, secretaris ; ERN. MAST, P. TROCH, EUG. HELLEMANS, E. VAN RAVESTYN, Dr CH. DHOOGHE en FR. VAN DEN BRANDE, leden.

Het Bureel bestaat uit de heeren :

FR. SCHOETERS, voorzitter ; Z. E. H. CL. SCHOLLAERT, pastoor-deken ; FERD. COOLS, tesorier en P. TROCH, secretaris.

§ 4. *Rekenwezen.*

A. Rekening over het dienstjaar 1903 :

Ontvangsten	fr. 50772,49
Uitgaven	» 51251,49
Te kort :	fr. 479,00

B. Begrooting voor het jaar 1905 :

Ontvangsten	fr. 51602,43
Uitgaven	» 51594,20
Overschot :	fr. 8,23

§ 5. *Giften en Legaten.*

Bij besluit der Bestendige Deputatie in d^o 27 Mei 1904, goedkeurende eene beraadslaging van 't Kerkbureel van 15 April 1904, werd de Kerk gemachtigd te aanveerden een legaat van 1500 fr., haar gemaakt door Mad. Wed. Van der Block-De Swert, op last uit den intrest jaarlijks een jaargetijde te lezen. Gemelde som werd aangelegd in Belgische obligatiën 3 %.

§ 6. *Afstand van grond.*

Aan het Gemeentebestuur van Itegem werd door de Kerk afgestaan, krachtens machtiging der Best. Deputatie in d^o 24 Mei 1903, en mits de som van 56,25 fr., 1,61 are grond van parceelen n^{rs} 348 en 350, wijk C, gelegen te Itegem, en bestemd om ingelijfd te worden bij den nieuwen steenweg Itegem-Berlaer-St-Rumoldus.

§ 7. *Afleggingen.*

Door den heer Fr. De Belser werd aan de Kerk afgelegd met eene som van 1500 fr., eene jaarlijksche rente van 40 fr. staande op eenen beemd, gelegen te Lisp; en door den heer E. Bergmann-Van Acker, eene jaarlijksche rente ten bedrage van 117,91 fr., bezet op twee huizen in de Berlarij, met eene som van 4232,80 fr. De Kerk was gemachtigd geworden den afleg van beide renten te aanveerden bij besluit der Best. Deputatie in d^o 9 Februari 1904, houdende goedkeuring eener beraming van het Kerkbureel van 2 Februari 1904. Beide afgetelde sommen werden aangelegd in Belgische obligatiën 3 %.

TWEEDE AFDEELING.

Kerk van Ste-Margaretha.

§ 1. *Samenstelling van den Raad en van het Bureau der Kerkfabriek.*

De Raad is samengesteld uit de volgende leden :

L. VAN DEN BRANDE, voorzitter.

C. VAN GORP, schatbewaarder.

L. VERVOORT, secretaris.

J. B. HERTOOGHS, { leden.

J. B. VAN DEUN, {

Het bureau is samengesteld als volgt :

L. VAN DEN BRANDE, voorzitter.

C. VAN GORP, schatbewaarder.

L. VERVOORT, secretaris.

§ 2. *Rekendienst.*

A. Rekening van 1903 :

Ontvangsten	fr. 5771,62
Uitgaven	» 5745,29
Overschot	fr. 26,33

B. Begrooting voor 1905 :

Ontvangsten	fr. 5785,21
Uitgaven	» 5752,20
Overschot	fr. 33,01

Krachtens machtiging, verleend bij besluit der Bestendige Deputatie in d^o 29 Mei 1903, heeft de Kerkfabriek twee gedeelten grond verkocht van de plek haar toehoorende en gelegen buiten de Lisperpoort, tegen den steenweg Lier-Oostmalle, wijk A, n° 601D.

DERDE AFDEELING.

Kerk van St-Jozef, Lisp.

§ 1. *Bestuur.*

De samenstelling van den Kerkeraad onderging geene verandering.

Het Bureel blijft samengesteld als volgt :

Voorzitter : L. VERCAMMEN.

Schatbewaarder : L. WILS.

Secretaris : J. B. BOGAERTS.

§ 2. *Rekendienst.*

A. *Rekening van 1903 :*

Ontvangsten	fr. 3238,85
Uitgaven	» 3228,48
Overschot	fr. 10,37

B. *Begrooting voor 1905 :*

Ontvangsten	fr. 3283,87
Uitgaven	» 3259,50
Overschot	fr. 24,37

VIERDE AFDEELING.

Kerk van het H. Hart.

§ 1. *Bestuur.*

De Fabriekraad en het bureel der kerkmeesters ondergingen geene verandering.

Zij blijven dus samengesteld als volgt :

A) *Raad :*

Voorzitter : M. JAN WYNANS.

Schatbewaarder : M. J. JANSSENS.

Secretaris : M. J. VAN DYCK.

Leden : MM. F. DE HERT en J. B. VAN DE SANDE.

B) *Bureel der kerkmeesters :*

Voorzitter : M. J. WYNANS.

Schatbewaarder : M. J. JANSSENS.

Secretaris : M. J. VAN DYCK.

§ 2. *Geestelijkheid.*

De E. H. VAN OOSTERWYCK, den 9 November 1903 tijdelijk aangesteld tot dienstdoende onderpastoor, werd in die hoedanigheid vervangen den 4 Juli 1904 door den E. H. BRABANTS.

§ 2. *Rekendienst.*

A. *Rekening over 1903 :*

Ontvangsten	.	.	.	.	.	fr. 3000.00
Uitgaven	.	.	.	.	.	» 3000.00
Overschot						fr. 0.00

B. *Begrooting voor 1905 :*

Ontvangsten	.	.	.	.	.	fr. 3465.00
Uitgaven	.	.	.	.	.	» 3465.00
Batig slot						fr. 0.00

VIJFDE AFDEELING.

Kerk van de H. Familie.

§ 1. *Bestuur.*

De Fabriekraad blijft samengesteld als volgt :

Voorzitter : M. C. QUAEYHAEGENS.

Schatbewaarder : M. G. DOM.

Secretaris : E. H. MICHIELS.

Lid : J. VERBIST.

Het Bureel bleef eveneens samengesteld als volgt :

Voorzitter : M. C. QUAEYHAEGENS.

Schatbewaarder : M. G. DOM.

Secretaris : E. H. MICHIELS.

§ 2. *Geestelijkheid.*

Tot onderpastoor in de parochie der H. Familie werd benoemd de E. H. PEREMAN³, priester in het Seminarie.

De opbouw der kerk is voltrokken. Men is het eens om te erkennen, dat de kerk een puik gebouw is, dat waarlijk den naam van monument verdient.

Den 14 Oogst 1904 werd zij, door eene schoone godsdienstige betooging, voor den eeredienst geopend en ingehuldigd.

§ 3. *Rekendienst.*

A. *Rekening over 1903 :*

Ontvangsten	.	.	.	.	.	.	fr. 156652,58
Uitgaven	.	.	.	.	.	.	» 156650,79
Overschot							fr. 1,79

B. *Begrooting voor 1905 :*

Ontvangsten.	.	.	.	.	.	.	fr. 38576,00
Uitgaven	.	.	.	.	.	.	» 38571,39
Overschot							fr. 4,81

TITEL VI.

OPENBAAR ONDERWIJS.

EERSTE AFDEELING.

Lager Onderwijs.

In zitting van 5 October 1903 aanveerde de Raad het ontslag van M. BREMANS, op wachtgeld staande hulponderwijzer, en stemde zijne bedrage in het hem gebeurlijk te verleenen pensioen. Hij stemde eveneens zijne tusschenkomst overeenkomstig de wettelijke voorschriften in de pensioenen, aangevraagd door M. K. WENS, oud-hulponderwijzer der aangenomen jongens- en der stadsadultenschool, en door Mme VAN LOMMEL-WOUTERS, gewezen hulponderwijzeres der stadsmeisjesschool.

In hoedanigheid van tusschentijdige onderwijzeres deed Mej. VAN DER PERRE dienst in de school van Lachenen, ter vervanging van Mej. JANSSENS, in ziekteverlof, van 1 December 1903 tot 29 Februari 1904; Mad. DE BRUYN als tusschentijdige hulponderwijzeres, ter vervanging van Mad. QUEECKERS-VIGNY, in de stadsmeisjesschool, van 7 Juli 1904 tot de vacantie van Oogst-September.

§ 1. Dagscholen.

A. GEMEENTESCHOLEN.

Voor de gemeentescholen werden, voor 1903-1904, de volgende inschrijvingen voor het kosteloos onderwijs voorgedragen :

Oefenschool voor jongens.	.	392	leerlingen.
Meisjesschool (intra muros)	.	279	»
Jongensschool (Hagenbroeck)	.	100	»
Meisjesschool id.	.	22	»
Jongensschool (Lisp)	.	39	»
Jongensschool (Lachenen).	.	76	»
Meisjesschool id.	.	79	»
Samen		987	leerlingen.

Van die ingeschreven leerlingen woonden 490 op regelmatige wijze (minstens de helft der schooldagen) de klas bij en kwamen dus bij de berekening der Staatstoelage in aanmerking.

Buitendien werden nog ingeschreven om kosteloos onderwijs te genieten bij gunst :

In de Oefenschool	47 leerlingen.
» Jongensschool (Lisp)	0 »
» Jongensschool (Hagenbroeck)	21 »
» Jongensschool (Lachenen)	10 »
» Meisjesschool (center)	1 »
» Meisjesschool (Hagenbroeck)	2 »
» Meisjesschool (Lachenen)	11 »
Samen	92 leerlingen.

Aan de leerlingen der 2 hoogste klassen van het staats-, aangenomen- en vrij onderwijs, die zich bij eene erkende maatschappij van onderlingen bijstand hadden aangesloten, werd door het gemeentebestuur een boekje op de lijfrentkas geschonken, met eene storting van 1 fr.

In den prijskamp van Godsdienst bekwamen 2 leerlingen der Jongensschool van Lisp en 1 van die van Lachenen eenen accessit.

B. AANGENOMEN SCHOLEN.

De nieuwe klas, de 11^e, der aangenomen Jongensschool (center), door den gemeenteraad op 18 Juli toegestaan, werd den 2ⁿ November geopend, en de regelmatige aanneming ervan had den 28ⁿ November 1903 plaats.

Personneel. — Twee nieuwe onderwijzers werden in de Jongensschool (center) benoemd : de heer JOZ. SELDERSLAGHS, ter vervanging van den heer AUGUSTINUS, als onderwijzer overgegaan naar de gemeenteschool van Lovenjoul, en de heer GOM. DE KONINCK, als onderwijzer der bijgevoegde klas. — Beiden werden in zitting van den 28ⁿ November 1903 door den gemeenteraad geagregeerd.

In de Meisjesschool werd Juf. MARIA DIERCKX voorloopig aangesteld, ter vervanging van Juf. Gys, ontslaggeefster. Zij deed dienst van 3 Mei tot 19 Oogst 1904.

Lokalen. — De nieuwe klas werd voorloopig ingericht in een van de lokalen der bewaarschool van de Predikheerenlaan.

Twee klassen zijn thans aan de bestaande lokalen der Kerkstraat bijgebouwd en zullen op 1 October aanstaande betrokken worden.

De Meisjesschool heeft altijd hare 10 klassen, waarvan eene borduurklas, met gemiddeld 40 leerlingen.

Aan de 2 klassen der Jongensschool van Lisp kwam geene verandering.

Bevolking. — De Jongensschool (center) telde 652 leerlingen, de Meisjesschool 483 en de Jongensschool van Lisp 108 leerlingen.

In deze getallen zijn begrepen voor de eerste school 70 leerlingen, die het kosteloos onderwijs bij gunst genieten, voor de tweede 53 en voor de derde 26.

Bijwoning. — Deze is voortdurend regelmatig.

Prijskampen. — In den prijskamp van Godsdienst van den 20ⁿ Meert behaalden 13 leerlingen der Jongensschool (center) de volgende onderscheidingen :

4 een eerediploma (de 2^e, 16^e, 18^e en 24^e plaats der 247 mededingers van het schoolkanton Lier),

3 een accessit,

3 eene eervolle melding,

3 » melding.

Spaarkas. — 371 jongens (center) spaarden 5195.97 fr., en 177 meisjes 2853.15 fr. — 203 jongens en 80 meisjes hebben een officiëel spaarboekje.

Lijfrentkas. — 13 leerlingen der Jongensschool (stad) en 9 der Meisjesschool maken deel van de erkende maatschappij van onderlingen bijstand *Prins Albrechtgilde*.

Matigheidsgenootschap. — 93 leerlingen werden dit jaar erin aangenomen, zoodat het genootschap thans 863 leden telt.

C. VRIJE KOSTELOOZE SCHOLEN.

Dagscholen der Ursulinnen, Lisp	.	.	.	198 leerlingen.
Id. der Colletienen	.	.	.	107 »
Samen				305 leerlingen.

Hierbij bestonden nog de volgende betalende scholen :

Onderwijsgeslacht der Ursulinnen (externaat)	.	382 leerlingen.
Id. id. (pensionaat)	.	127 »
Samen		509 leerlingen.

§ 2. Bewaarscholen.

De bewaarschool, aan de stadsmeisjesschool gehecht, telde 325 leerlingen. De ondersteunde bewaarschool in de Mechelstraat heeft 137 leerlingen, die van Lisp 220 leerlingen en de vrije bewaarschool der Spoorweglei 125.

B. ONDERSTEUNDE BEWAARSCHOOL (PREDIKHEERENLAAN).

Daar een der lokalen dezer school door de bijgevoegde klas der aangenomen Jongensschool werd ingenomen, werd eene klas dezer school tijdelijk overgebracht naar de Groenstraat.

Deze school telt 4 klassen met 307 leerlingen.

Al de oefeningen der Fröbel-methode worden er regelmatig onderwezen.

Evenals de overige bewaarscholen der stad werd deze school voor de mazelziekte gesloten van den 18 December tot Nieuwjaar.

§ 3. Scholen voor volwassenen.

In des tadsjongensschool voor volwassenen werd, ter vervanging van den heer HEYERICK, AD., als onderwijzer bij de middelbare school te Maaseik verplaatst, op 28 November 1903 de heer LEJOUR, VINC., als onderwijzer genoemd.

Deze school telde 177 leerlingen, verdeeld in 4 klassen.

106 Leerlingen maken deel van matigheidsgenootschappen in lagere scholen bestaande.

6 Leerlingen zijn leden van mutualiteiten van bijstand, en 45 van maatschappijen van lijfrent.

De bijzondere leergang van Vlaamsche taal aan franschsprekenden werd ieverig en regelmatig door 11 leerlingen bijgewoond.

De andere scholen voor volwassenen werden bijgewoond als volgt :

Stadsschool voor meisjes	.	.	.	.	22 leerlingen.
School Hagenbroeck (jongens)	.	.	.	.	32 »
Id. Lachenen	id.	.	.	.	26 »
Id. Lisp	id.	.	.	.	30 »
Zondagschool Ursulinnen	.	.	.	.	298 »
Samen					408 leerlingen.

10 Leerlingen der adultenschool van Lisp maken deel van de erkende maatschappij *Zorg voor den ouden dag*.

§ 4. *Huishoudschool.*

De kosteloze Huishoudschool, door de Religieuzen Ursulinnen in hun lokaal, Kleinen Bril, gehouden, werd bijgewoond door 78 leerlingen, tegen 72 in 1902-1903.

Onze bevolking begint meer en meer te begrijpen welk profijt er te trekken is uit die instelling.

§ 5. *Normaalschool.*

De Normaalschool telde gedurende het afgelopen schooljaar 83 leerlingen, verdeeld in vier studiejaar :

Eerste studiejaar	.	.	.	.	24 leerlingen.
Tweede »	.	.	.	.	18 »
Derde »	.	.	.	.	23 »
Vierde »	.	.	.	.	18 »

De 18 leerlingen van het vierde studiejaar bekwamen allen een diploma van onderwijzer.

TWEEDE AFDEELING.

Middelbaar Onderwijs.

§ 1. *Bestuur.*

Het beheerend bureel der middelbare scholen bestaat, benevens den heer Burgemeester, voorzitter, en de heeren Schepenen, uit de heeren :

Onder de gemeenteraadsleden :

HELLEMANS, FRANS.

UYTTENBROECK, FRANS.

VAN DEN BRANDE, FRANS.

Buiten den gemeenteraad :

SCHOLLAERT, CLEMENT, pastoor-deken.

COOLS, FERDINAND, rentenier.

§ 2. *Staats Middelbare Jongensschool.*

Gedurende het afgelopen schooljaar 1903-1904, beliep het getal inschrijvingen tot 297 leerlingen, waarvan :

73 in de Middelbare Afdeling.

224 in de Voorbereidende Afdeling.

8 Leerlingen van het derde studiejaar ontvingen in Augustus het eind-diploma.

Personeel. — Bij ministeriële schikking van 27 October 1903 werd de heer JANSSENS, J., voorloopig als onderwijzer aangeduid, in vervanging van M. HEYERICK, A., te Maeseyck benoemd.

Bij Koninklijk besluit van 25 Juni 1904, werd M. JANSSENS, J., bepaald tot zijn ambt benoemd.

Bij ministeriële schikking van 10 November 1903, werden de heeren ARITS, J. en GOREUX, N., tijdelijk als regenten aangesteld, in vervanging van M. VAN HERP, J., in verlof, om reden van ziekelijkheid.

Bij ministeriële schikking van 2 December 1903, werd de heer VAN ELSLANDE, M., tijdelijk als onderwijzer aangesteld, in vervanging van M. JANSSENS, J., in ziekteverlof.

Bij ministeriële besluit van 16 October 1903, werd de eerw. heer LANCKPAEP, Fr., onderpastoor te Assche, aanvaard tot de bediening van leeraar van Godsdienst en Zedenleer, in vervanging van den eerw. heer MAGNUS, A., te Laeken benoemd.

Bij Koninklijk besluit van 31 December 1903, werd eene uitzonderlijke weddeverhooging verleend aan de heeren VAN HERP, J., regent, en HENDRICKX, A., onderwijzer, als belooning voor de verdienste en de plichtsbetrachting, waarvan zij in hunne loopbaan in het onderwijs voortdurend blijf geven.

Burgerlijk eere teeken. — Bij Koninklijk besluit van 20 December 1903, werd de heer SCHOTTE, R. A., bestuurder, vereerd met het burgerlijk kruis der 1^e klasse, als belooning voor de diensten, die hij in het middelbaar onderwijs gedurende eene loopbaan van ruim vijf-en-dertig jaar heeft bewezen.

Algemeene prijskamp. — In den algemeenen prijskamp onder de middelbare scholen voor 1904, bekwam de leerling DUJARDIN, WILLEM, van Hoei, eene gewone benoeming in het letterkundig gedeelte — opstel in het Nederlandsch, opstel in het Fransch, Geschiedenis en Aardrijkskunde, — en den 15ⁿ accessit, op 377 medekampers, in het wetenschappelijk gedeelte — Wiskunde en Boekhouden.

De leerling DUBUISSON, LODEWIJK, van Waver, behaalde den 16ⁿ prijs op 119 medekampers, reeks C, in het wetenschappelijk gedeelte.

§ 3. *Staats Middelbare Meisjesschool.*

Gedurende het afgelopen schooljaar 1903-1904 beliep het getal inschrijvingen tot 187 leerlingen, waarvan :

23 in de Middelbare Afdeling.

164 in de Voorbereidende Afdeling.

Personeel. — Zonder wijziging.

§ 4. *Sint-Gummarus' College.*

De lessen worden in het Sint-Gummarus' College gegeven door 12 geestelijke en 3 wereldlijke leeraars.

In het verlopen schooljaar werden 461 leerlingen ingeschreven, namelijk :

120 voor de Humaniora ;

45 voor de Professioneele Afdeling ;

126 voor de Voorbereidende Afdeling ;

170 voor het Lager Onderwijs.

Onderscheidingen, bekomen door de leerlingen van 't College in de verschillende prijskampen tusschen de leerlingen der geestelijke gestichten van het Aartsbisdom.

In de Rhetorika behaalden zij, in den prijskamp van Gods-

dienst : 2 eervolle meldingen ; alle leerlingen bekwamen eene benoeming.

In dezelfde klas won een leerling den 1ⁿ accessit of 7^e plaats op 273 mededingers in Fransch opstel ; een andere den 10ⁿ accessit ; 2 eene eervolle melding, en nog 7 anderen werden eervol benoemd.

In de 2^e Latijnsche klas behaalde een leerling den 1ⁿ prijs in Grieksche vertaling op 261 medekampers ; 2 anderen eene eervolle melding ; 3 anderen werden nog benoemd.

In de 3^e Latijnsche klas, behaalde een leerling den 3ⁿ prijs in Latijnsche vertaling, op 329 mededingers ; een zijner makkers bekwam den 11ⁿ accessit ; een andere, eene eervolle melding, terwijl nog 6 anderen eervol benoemd werden.

In de 4^e Latijnsche klas, behaalde een leerling eene eervolle melding in Vlaamsch opstel ; 7 leerlingen werden eervol benoemd.

In dezelfde klas bekwam men, in den prijskamp van Geschiedenis, de 2^e, de 4^e, de 6^e, de 9^e plaats en nog 11 andere benoemingen.

In de 5^e Latijnsche klas, in Latijnsch thema, den 1ⁿ (7^e plaats) en den 2ⁿ accessit op 405 leerlingen ; daarenboven nog 2 eervolle meldingen en 18 benoemingen.

In de 6^e Latijnsche klas, op 521 leerlingen, in Godsdienst, den 7ⁿ accessit ; 2 eervolle meldingen, en nog 25 andere benoemingen.

§ 5. *Beroepscholen.*

De beroepschool der Religieuzen Ursulinnen, Kleinen Bril, telde in het verlopen schooljaar 21 leerlingen.

Buiten het snijden en verveerdigen van kleedingstukken, worden er verschillende vakken van middelbaar onderwijs onderwezen, zooals de Fransche-, Duitsche- en Engelsche talen, de koophandelskennissen, enz.

Het nut dier instelling schijnt nog altijd niet genoegzaam gewaardeerd te worden.

DERDE AFDEELING.

Hooger Onderwijs.

Niets te melden.

TITEL VII.

SCHOONE KUNSTEN, WETENSCHAPPEN
EN LETTEREN.

EERSTE AFDEELING.

§ 1. Academie van Schoone Kunsten. — Teekenscholen.

A. Bestuurraad.

Geene wijzigingen.

B. Onderwyzend Personeel.

Is onveranderd gebleven.

C. Leergangen.

Gedurende het dienstjaar 1903-1904 werd ter Academie kosteloos onderwijs verschaft aan 610 leerlingen, de Zondagklas inbegrepen. 225 Leerlingen, aan 35 naburige gemeenten toevoorende, lieten zich voor den Zondagleergang inschrijven.

In de volgende tabel zal men de rangschikking vinden der leerlingen volgens de studievakken, waarop zij zich toelaggen :

Teekenschool, lager onderwijs	301 leerlingen.
» middelbaar onderwijs.	140 »
Teeken- en schilderkunst op de stielen toegepast,	
Hooger onderwijs	40 »
Burgerlijke bouwkunde	101 »
Beeldhouwkunde op de stielen toegepast	28 »
Totaal	610 leerlingen.

De volgende tabel geeft, naar studievakken, de verdeeling op van de schoolbevolking gedurende het verlopen tienjarig tijdvak.

Tienjaarlijksche verdeling volgens de studievakken.

	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1894	1904
											Totaal	Gemeen getal
Teeckenkunst (Lager Onderwijs)	315	244	344	344	312	331	269	284	314	301	3031	303.1
» (Middelb. »)	114	125	115	125	126	134	144	121	131	140	1275	127.5
Teeken- en schilder Kunst op de stie- len toegepast (Hooger Onderwijs)	18	20	22	26	35	33	46	51	36	40	303	30.3
Burgerlijke bouwkunst	83	73	74	75	93	82	141	100	114	101	538	53.8
Beeldhouwkunde op de stieten toe- gepast	23	26	31	28	38	29	33	31	31	28	298	29.8
TOTAAL	553	488	586	598	604	609	633	587	666	610	5836	583.6

Een algemeen overzicht dezer tabel bewijst ons :

Dat het getal leerlingen, die de lessen van Teeken- en Schilderkunst op de stielen toegepast, van Bouw- en Beeldhouwkunde volgen, van jaar tot jaar vermeerderd. De jeugd begrijpt hoe langer zoo meer dat de kunst in alle vakken onontbeerlijk is, en het dagelijks noodig wordt zijn ambt op kunstgebied grondig te kennen.

Onze school telt, middelmatig genomen, jaarlijks 583 leerlingen.

In evenredigheid der bevolking onzer stad is dit 2,8 leerlingen per 100 inwoners.

In alle groote steden des lands, die eene Academie van Schoone Kunsten bezitten, is deze % lager.

Wij besluiten hieruit, dat de genegenheid, die onze bevolking de kunst toedraagt, door goede uitslagen aangemoedigd, steeds stand houdt.

D. — Prijskampen.

Aan de prijskampen, die op dezelfde vakken als verleden jaar toegepast werden, namen 439 leerlingen deel.

Deze zijn door de jury der Koninklijke Academie van Antwerpen beoordeeld geworden.

Het Staatsbestuur heeft aan de verdienstelijkste leerlingen 7 koninklijke eeremetalen toegekend, waarvan 2 van groot moduul.

Nogmaals wisten onze oud-leerlingen te Antwerpen eervolle onderscheidingen te veroveren :

M. JOZEF VAN PEBORGH, bekwam de prijs De Keyser der Beeldhouwkunde, alsook den prijs van uitmuntendheid, 4^e graad: boetseering der figuur naar het leven.

M. ALFONS JANSSENS, 1^e prijs : boetseering naar 't levend model.

M. GUMMARUS VAN DEN BRANDE, 2^e prijs van uitmuntendheid, 5^e graad, toepassing op de stielen, welke van de beeldhouwkunst afhangen, met den 1ⁿ prijs van boetseering : versierende samenstelling.

M. BERNARD DE MEYER, 2^e benoeming : steensneden en metselwerk.

M. PAUL REMOUCHAMPS, 6^e benoeming : timmer- en schrijnwerk, en andere benoemingen.

E. Boekerij. — Verzamelingen.

De aankoop, gedaan van het werk P. VERNUIL, toepassing der dieren op de versiering, en eenige giften van Staat en Provincie hebben de verzameling onzer boekerij vergroot.

De heer GERITS, beeldhouwer, te Antwerpen, heeft ons goedjonstig verscheidene afgietsels van pleistermodellen geschonken, welke zeer dienstig voor het onderwijs kunnen benuttigd worden.

§ 2. Gezelschappen ter beoefening der kunst.

In onze stad bestaan de volgende maatschappijen van kunstbeoefening :

A) *Harmoniemaatschappijen :*

De Groote-Harmonie.

De Koninklijke Harmonie Sinte-Cecilia.

De Ware Broeders, Harmonie der Xaverianen.

B) *Fanfaren :*

De Menschlievende Kring.

De Ware Vrienden.

C) *Koormaatschappijen :*

De Koninklijke Maatschappij Orpheus.

De Nethegalm.

De Nethezonen.

De Kring der XX.

Nut en Vermaak.

De Vlaamsche Vrienden.

D) *Symphoniemaatschappijen :*

Het Muzikaal Verbond.

Arbeid Adelt.

E) *Tooneelvereenigingen :*

De Jonge Tooneelliefhebbers.

De Ongeleerden.

De Tony's Vrienden, koninklijke maatschappij.

De tooneelafdeeling van den Katholieken Kring.

Rust Roest.

De Oud-Leerlingenbond.

De tooneelafdeeling der Xaverianen.

De tooneelafdeeling van Nut en Vermaak.

Volksvermaak.

Hoop in de Toekomst.

f) *Gezelschappen ter bevordering der nijverheidskunst :*

De Kenisgilde.

Het Kunstenaarsverbond.

g) *Letterlievende kringen :*

De Liersche Afdeeling van het Davidsfonds.

De Liersche Afdeeling van het Willemsfonds.

De Liersche Taalgilde.

Vlaamsch en Vrij.

§ 3. Kunstonderscheidingen.

De heer ISIDOOR OPSOMER, onze inboorling, droeg in den prijskamp Godecharle den 1ⁿ prijs weg. Die hooge onderscheiding werd door heel onze bevolking met groote vreugde vernomen en op heerlijke wijze gevierd.

Op Maandag, 28 December 1903, werd ter eere van den laureaat eene grootsche betooging gehouden, waarbij hij plechtig op het stedelijk raadhuis ontvangen en gelukgewenscht werd, en met eene zilveren drinkschaal, versierd met het wapen der stad en een passend opschrift, vereerd.

Bij die betooging hadden zich aangesloten, benevens de kunstkringen onzer stad, de commissie en het leeraarskorps der Stadsteekenschool, en de heeren JUL. DE VRIENDT en DONNET, wederzijds bestuurder en beheerder der KK. Academie van Antwerpen, namens die kunstinrichting.

Aan den heer JOZ. VAN PEBORGH, een ander onzer stadgenooten, viel eveneens eene hoogst vereerende onderscheiding te beurt. In den driejaarlijkschen prijskamp van bouwkunde, door de « Académie de Belgique » uitgeschreven, behaalde hij, in verdeeling met eenen anderen mededinger, den 1ⁿ prijs, met een

ontwerp van gedenkteeken ter verheerlijking van 't werk van den Congo.

Op Maandag, 21 December 1903, werd hij plechtig ingehaald door geburen en stadgenooten en naar het stedelijk raadhuis geleid, waar hem door den heer Burgemeester hartelijke gelukwensen en een boekwerk als geschenk werden aangeboden. De heer WINDERS, voornaamste leermeester van den laureaat, nam aan deze betooging deel.

§ 4. Museum Wuyts-Van Campen.

Tot lid van de toezichtskommissie dier instelling werd door het Weldadigheidsbureau onzer stad aangeduid, ter vervanging van M. K. COOLS, overleden, M. FR. BLANCKX.

De heer MAILLARD, van Antwerpen, hertoetste, op last van het stadsbestuur, twee schilderijen der kunstverzameling: een bloemenstuk en eene schilderij met mythologisch onderwerp.

Ons museum is in den loop van dit jaar verrijkt geworden met twee voortreffelijke stukken van onzen jongen en talentvollen inboorling, kunstschilder ISIDORE OPSOMER, namelijk met: de drieluik *Het Verloren Paradijs*, waarmee hij den prijs Godecharle wegdroeg, en dat, met zijne bemiddeling, door het Staatsbestuur aan ons Museum werd afgestaan; en met zijn eerste belangrijk gewrocht: *Christus predikend*, dat, mits eene toelage van het Staatsbestuur, door onze stad aangekocht werd.

Ten einde deze schilderijen eene behoorlijke plaats te kunnen bezorgen, heeft de regeering het ontwerp eener nieuwe zaal, aan het Museum te hechten, doen opmaken; 't zal tijdens de bespreking der begrooting voor 1905 aan den Raad onderworpen worden.

Buiten eenige giften van geringe waarde, werd de verzameling van oudheden, aan het Museum gehecht, vermeerderd met eene merkwaardige groep ijzeren voorwerpen, door de erfgenamen van den heer L. VAN DER ELST geschonken.

Dezen schenkers zij hiervoor nogmaals hartelijken dank gezegd.

De catalogus van de verzameling oudheden is opgemaakt; vooraleer ter pers gelegd te worden dient hij nog enkel aan een ernstig onderzoek te worden onderworpen.

TWEEDE AFDEELING.

Stadsvolksboekeryj.

Gedurende het afgelopen jaar werden 4280 boekdeelen in lezing gegeven, te weten :

1903	October	64
	November	432
	December	972
1904	Januari	1245
	Februari	1035
	Maart	532
	Samen	4280

Hetgeen op het afgelopen jaar eene vermeerdering uitmaakt van 85 werken.

Ziehier den aard der werken, in lezing gegeven :

Ingebeelde- en reisverhalen	3172
Geschiedenis en aardrijkskunde	433
Verschillende werken	675
Samen	4280

De boekeryj is op vier Nederlandsche en twee Fransche tijdschriften ingeschreven.

Verschillende boekwerken, handelende over Schoone Kunsten, Nijverheid, Geschiedenis, enz., worden in het lokaal der boekeryj gelezen en geraadpleegd.

Sedert de inlevering van het voorgaande verslag, zijn er 102 werken en 114 boekdeelen bijgekomen, te weten :

Door het Staatsbestuur geschonken	72
Gekocht	30
Samen	102

In den loop van het jaar werden een aantal werken ingebonden.

De besturende Commissie komt regelmatig den 3ⁿ Vrijdag van elke maand bijeen.

De Staats- en Provinciale Besturen gaan voort met ons talrijke en degelijke werken van allerlei aard te zenden voor onze boekenverzameling. Hiervoor zij oprechten dank gezegd aan beide Besturen.

TITEL VIII.

GEZONDHEIDSLEER EN
OPENBARE GEZONDHEID.

EERSTE AFDEELING.

Plaatselijke geneeskundige Commissie.

Vanwege de plaatselijke geneeskundige Commissie kwam ons het volgende verslag toe :

In het afgelopen jaar hebben wij nog al verschillende gevallen van slijm- en typhuskoorts te behandelen gehad. Bij middel van doelmatige afzonderings- en ontsmettingsmaatregelen, en dank zij den uitslag van het bacteriologisch onderzoek in 't provinciaal gesticht van Antwerpen, zijn wij er in gelukt de verdere uitbreiding der ziekte te keer te gaan.

De mazelen hebben ook nog al fel gewoed in de wintermaanden, maar wierden ook door krachtadige middelen bestreden.

Gedurende het jaar 1903 heeft het Comité 897 kosteloze koepokineningen en herineningen gedaan.

Kinkhoest, diphteritis en roode koorts kwamen wij nog al eens tegen.

In de maand Februari 1904 zijn de pokken op onze stad gevallen. Onze Commissie, bij hoogdringendheid bijeengeroepen, heeft, in gemeenen overleg met de Stad, het Bestuur van Gasten Godshuizen en de Schooloverheden, verschillende maatregelen genomen om de openbare gezondheid te vrijwaren. Voor het oogenblik is de epidemie zoo goed als gedaan.

Evenals de vorige jaren zijn wij zoo vrij de Stedelijke Regeering nogmaals te vragen aan het Staatsbestuur te verzoeken, de gezondheidswerken aan de « Groote Nethe » te verrichten,

zoohaast mogelijk te willen ter studie leggen. Want de giftige uitwasemingen, welke uit dien modderpoel opstijgen, zijn een wezenlijk en gedurig gevaar voor onze Stad ; en onze Commissie aanziet het als een strenge plicht, herhaaldelijk de aandacht der bevoegde overheid daar op in te roepen.

TWEDE AFDEELING.

§ 1. Gezondmaking der wijken en verbetering der woningen van de werkende klas.

In zijne zitting van 1 Oogst 1904 stemde de Raad het maken eener riool, verbindende de onderaardsche waterloopen van den Berlaerschen steenweg en van de Maasfortbaan en loopende langsheen de Kalvermerkt. De uitvoering van dit nuttig werk, bij aanbesteding, kostte 560 fr.

Den 30 April 1904 keurde de Raad goed een ontwerp van riool in de provinciale baan Lier-Aerschot, nabij de Leuvensche poort. De aanbesteding van dit hoogst nuttig en lang betracht werk, waarvan de verwezentlijking jaren lang vertraagd werd, door de moeilijkheden die de stad ondervond om de toelagen van de provincie te bekomen, werd den 13 September laatst aanbesteed aan den prijs van 5950 fr. De uitvoering zal eerst-daags aanvang nemen.

Buiten de machtigingen, begrepen in de toelatingen voor 't bouwen van nieuwe huizen, zijn er dees jaar nog 8 toelatingen gegeven geweest, voor 't maken van afleidingen naar de stadsriolen.

§ 2. Keurdienst van het Vleesch.

De vernieuwing zonder wijziging van de taks op de vleeschkeuring, werd door den Raad in zitting van 5 October 1903 gestemd en bij KK. Besluit van 31 December daaropvolgende goedgekeurd.

Ossen en stieren	.	.	.	.	245
Koeien	.	.	.	.	284
Veerzen	.	.	.	.	198
Kalveren	.	.	.	.	1001
Varkens	.	.	.	.	2618
Schape	.	.	.	.	112
Geiten en pasgeboren kalveren	.	.	.	.	206
Paarden	.	.	.	.	393
Kalveren gekeurd op de Merkt	.	.	.	.	1305
				Totaal	6380

DERDE AFDEELING.

§ 1. Onheilen en Rampen.

Buiten een paar ernstige en enkele geringe brandrampen, waarvan in het verslag over het pompierskorps gesproken wordt, hebben wij, gelukkiglijk, noch onheilen, noch rampen te melden.

§ 2. Daden van moed en zelfopoffering.

Bij Koninklijk besluit van 18 Juli 1904 werd aan 6 onzer stadgenooten eene belooning toegekend, voor het plegen eener daad van moed en zelfopoffering, namelijk aan :

BAETENS, LODEWIJK, schoenmaker,

DE DEKEN, LODEWIJK, trambediende, en

VAN IN, JULIUS, stadsbeambte, de burgerlijke medalie van 2^e klas ;

aan CRÈVE, DAVID, accijsbediende, en

HELLEMANS, FRANS, beenhouwer, de medalie van 3^e klas, en

aan CEULEMANS, JAN BAPTIST, brouwersgast, eene belooning van 25 fr.

VIERDE AFDEELING.

Reispassen. — Werkbeurs- en Dienstbodenboekjes.

In 1903 werden er 42 werkmansboekjes ingevolge de wettelijke voorschriften afgeleverd.

Voor jongelingen beneden de 16 en meisjes beneden de 21 jaar, die in fabrieken verlangen te arbeiden, werden overeenkomstig de wet, 157 politiegetuigschriften afgeleverd.

VIJFDE AFDEELING.

Pompierkorps.

Het gewapend korps Vrijwilligers Pompiers bestaat uit drijf officieren en 31 manschappen.

Een lid is tijdelijk ontslagen om reden van woonstverplaatsing naar eene andere gemeente.

Vanwege den heer Minister van Oorlog ontvingen de overheden van het korps, in den loop van 't jaar 1904, eenen voorraad ammunitie, bestaande uit ballen, hulzen, losse kardoezen, enz.

Eene partij nieuwe darmen (lijnen) werden voor de brandspuiten aangeschaft.

Het korps woonde, dank aan de toelage door het stadsbestuur te zijner beschikking gesteld, het jaarlijksch Congres bij, dat op 30 Juli en 1 Oogst 1904, te Turnhout gehouden werd.

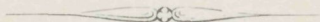
Gedurende het dienstjaar 1903-1904 is het korps opgeroepen geweest tot het bestrijden van 6 branden, en heeft 17 oefeningen, hetzij gewapende of brandoefeningen, gehouden.

Twee dezer branden waren zeer aanzienlijk, namelijk die, welke op 24 Mei 1904 een gedeelte van de bougiefabriek St-Michel, bij Duffel, in asch legde, en die, welke op 12 Oogst 1904 de hofstede van landbouwer Hofmans, buiten de Mechelsche poort, grootelijks vernielde.

Bij beide rampen heeft het Pompierkorps onzer stad blijken gegeven van veel toewijding en behendigheid, en 't is dan ook aan zijne krachtdadige pogingen te danken, dat grooter schade voorkomen werd.

Door bemiddeling van het stadsbestuur bekwam het korps de noodige machtiging om schietoefeningen te doen in de schijfschietbaan, in de kazerne der schutterij, Vaartlaan, ten dienste der stedelijke Burgerwacht ingericht.

Bij besluit van 2 Juli 1904, bepaalde de gemeenteraad het bedrag der jaarlijksche toelage, die krachtens het inrichtend reglement ter beschikking van 't korps moet gesteld worden, om tot uitspanning der leden benuttigd te worden, op 150 fr.

TITEL IX.

OPENBARE VEILIGHEID, RECHTSWEZEN
GEVANGENISSEN.

EERSTE AFDEELING.

Personeel.

Ter vervanging van DE CONINCK, J. B., ontslaggever, werd door het Schepencollege, op 30 April 1904, benoemd tot politie-agent, VAN MENDEL, AUG., van Norderwyck. Doordien deze korts daarop, om familieredenen, insgelijks zijn ontslag indiende, werd hij vervangen door VAN DEN BULCK, LOD. EDW., van Konings-Hoyck, door het College benoemd den 1 Oogst 1904.

TWEEDE AFDEELING.

Verordeningen en Reglementen.

Geene.

DERDE AFDEELING.

Aanhoudingen, Schelmstukken, Misdrijven en Overtredingen.

Sedert 1 September 1903 tot en met 1 September 1904 zijn de volgende aanhoudingen, misdrijven en overtredingen bestatigd :

1. Poging tot diefstal	2
2. Eenvoudige diefstallen	41
3. Zware diefstallen	4
4. Huisdiefte	4
Over te dragen	51

	Overdracht	
5. Vrijwillige slagen		51
6. Slagen en kneuzingen		49
7. Brandrampen		6
8. Aftruggelarij		2
9. Smaadwoorden jegens de politie		18
10. Misbruik van vertrouwen		6
11. Scheldwoorden		28
12. Laster en eerroof		33
13. Aanslag op de zeden en zedenschennis		14
14. Opstand tegen de agenten der openbare macht		7
15. Schade aan onroerende goederen		8
16. Braak aan afsluiting		14
17. Landloopers		31
18. Overtredingen op het sluiten der herbergen		22
19. Overtredingen op het nachtgedruisch		24
20. Toevallige drenkelingen		5
21. Lichte mishandeling		4
22. Banbreuk		1
23. Jachtovertredingen		1
24. Toevallige dood		5
25. Gevondene kinderen		0
26. Openbare dronkenschap		35
27. Verschillige overtredingen		99
28. Beraamde moord en moordpogingen		2
	Totaal	515

TITEL X.

BURGERWACHT, MILITIE, BEZETTING.

EERSTE AFDEELING.

Burgerwacht.

De Burgerwacht telt 16 officieren en 264 wachten.

In vervanging van den heer CABES, onder-officier onderrichter, ontslaggever, werd door het hoofd der Wacht de heer QUEECKERS, JULES, tot dezelfde bediening benoemd.

Op 21 Mei 1904 had in de 1^e compagnie eene verkiezing plaats voor 2 sergeanten en 8 korporalen, en op 11 Juni, in de 2^e compagnie, eene verkiezing voor 5 korporalen.

Twee schietoefeningen werden gedaan te Mechelen, op 26 Juni en 3 Juli beurtelings, onder het bevelhebberschap der kapiteins CURSTERS en VAN DEN WYNGAERT en bijgewoond door 148 wachten.

Luitenant-Generaal VERSTRAETE hield eene algemeene schouwing op Juni 1904.

De tuchtraad zetelde slechts eenmaal.

TWEEDE AFDEELING.

Militie.

270 Jongelingen werden voor de nationale militie van het jaar 1904 ingeschreven.

51 Behooren tot de uitgestelden der klassen 1901-1902-1903.

219 Waren nieuw ingeschreven.

Het laagste nummer der loting was 52.

Het aantal te leveren manschappen voor het jaar 1904 beliep op 46.

Het laatst geroepen nummer was 116.

Graad van onderwijs der nieuw ingeschreven lotelingen.

Hooger onderwijs	21
Kunnende alleenlijk lezen.	8
Kunnende lezen en schrijven	31
Kunnende lezen, schrijven en rekenen	163
Graad van geleerdheid onbekend	0

De jaarlijksche *wapenschouw* of *revue* heeft regelmatig plaats voor den commandant van het militaire distrikt.

DERDE AFDEELING.

§ 1. **Bezetting. — Kazerneering.**

Geene verandering.

De verplaatsing van het poedermagazijn, tegenwoordig in het Karthuizersveld bestaande, is nabij. De opbouw van het nieuwe magazijn, buiten de Leuvenschepoort, nabij het Fort, is nagenoeg voltrokken.

§ 2. **Militaire inkwartieringen.**

In den loop van 1903 heeft de stad 112 soldaten en drie officieren moeten inkwartieren.

De militanen, voor de inlijving binnengeroepen, worden, in overeenkomst met de krijgsoverheid, in danszalen en andere groote lokalen geherbergd.

TITEL XI.

OPENBARE BELASTINGEN.

EERSTE AFDEELING.

Grondlasten.

De kadastrale inkomst van de bebouwde en onbebouwde eigendommen der stad beliep in 1903	fr. 885220.57
De opbrengst der grondlasten voor het dienstjaar 1902 in 1355 artikelen, bedroeg ten voordeele van den Staat, de somme van	» 61965.38

In opcentiemen :

A. Ten voordeele der provincie	» 6816.17
B. Ten voordeele der gemeente	» 31602.27
Totaal	fr. 100383.82

TWEEDE AFDEELING.

Personeele Belastingen.

§ 1. *Getal belastingschuldigen.*

De artikelen, aan de personeele belasting onderworpen, die op de verschillende rollen van 1902 werden gebracht, beloopten tot 2256.

§ 2. *Beloop der rollen (personeel).*

Hoofdsom	fr. 52558.11
--------------------	--------------

In opcentiemen :

A. Ten voordeele van den Staat	» 11313.92
B. Ten voordeele van de provincie	» 8409.18
C. Ten voordeele der gemeente	» 24176.41
D. Schattingskosten en boeten	» 78.63
Totaal	fr. 96536.25

DERDE AFDEELING.

Belastingen en Patenten.

§ 1. *Getal en klasseering der patentschuldigen.*

De rollen der patenten voor het dienstjaar 1903 bevatten 1726 artikelen.

§ 2. *Beloop der rollen.*

Het cijfer in principaal der patentrollen voor het dienstjaar

1903 beloopt tot fr. 17352.19

In opcentiemen :

A. Ten voordeele van den Staat »	3471.21
B. Ten voordeele der provincie »	693.30
C. Ten voordeele der gemeente »	1906.53
Totaal fr.	23423.23

VIERDE AFDEELING.

Provinciale Belastingen.

- 1214 Houders van honden.
- 271 Verkoopers van sterke dranken.
- 153 » van tabak en sigaren.
- 563 Trapwielrijders.
- 13 Prachtpaarden.
- 37 Machienen.

De opbrengst der verschillende belastingen beloopt als volgt :

Opbrengst der belastingen op de honden	fr.	3627.00
» » op den verkoop van sterke dranken »		5103.89
» » op den verkoop van tabak . »		1633.50
» » trapwielen »		5595.50
» » prachtpaarden »		260.00
» » machienen »		1181.00
» » taks op het mobilier »		5950.17
Totaal fr.		23351.06

VIJFDE AFDEELING.

Accijnsen.

De accijnsrechten, te onzer stede ingevorderd
gedurende het jaar 1903, beloopt tot . fr. 49995.00 Bieren.
» 77145.00 Margarine.
» 127140.00

ZESDE AFDEELING.

Stedelijke en Provinciale Belastingen.

Niets te melden.

ZEVENDE AFDEELING.

Ontlastingen.

De zetting der verschillende belastingen, zoo rechtstreeksche als provinciale, gedurende het jaar 1903, heeft tot 3 reclamen aanleiding gegeven, waarover het College zijn advies heeft moeten uiten.

ACHTSTE AFDEELING.

Hallen en Markten.

De prijzen der granen worden wekelijks vastgesteld, volgens die, welke in den handel of op de markt besteed worden.

Ziehier die der laatste week van September 1904, per 100 kgr. :

Tarwe per 100 kilogr.	fr. 17.25
Rogge »	» 13.50
Boekweit »	» 16.00
Haver »	» 16.00

Op de wekelijksche botermarkt gedurende het jaar 1903 werden 56256 kilogrammen boter in kuipen verkocht aan den middelbaren prijs van 2,67 fr. den kilogram voor heel het jaar,

Ziehier de middenprijs per maand, der boter in kuipen, verkocht in 1903 :

Januari.	.	.	.	fr. 2.85 de kilogr.
Februari	.	.	.	» 2.89 »
Meert	.	.	.	» 2.94 »
April	.	.	.	» 2.86 »
Mei	.	.	.	» 2.46 »
Juni	.	.	.	» 3.45 »
Juli	.	.	.	» 2.44 »
Augusti	.	.	.	» 2.62 »
September	.	.	.	» 2.76 »
October	.	.	.	» 2.74 »
November	.	.	.	» 2.52 »
December	.	.	.	» 2.53 »

De merkt van jonge kalveren bestatigt eenen verkoop van 6275 stuks en 50 jonge geitjes.

Er werden 5594 verkens ter veiling aangeboden.

De vischmijn wordt goed voorzien : In het jaar 1903 waren er 464 mijnen, die eene bruto som van 25528.80 fr. hebben opgebracht.

De zuivere opbrengt van plaats-, brug- en kaaigelden, meet- en weegloon, beliep in het jaar 1903 als volgt :

Voor de botermerkt	.	.	.	fr. 914.30
» kalverenmerkt	.	.	.	» 502.00
» lammeren en geitjes	.	.	.	» 1.00
» verkensmerkt	.	.	.	» 111.88
» maandelijksche veemerkt	.	.	.	» 116.00
» paardenmarkt	.	.	.	» 302.75
» kaairechten	.	.	.	» 714.90
» brug- en havenrechten	.	.	.	» 482.35
» vischmijn	.	.	.	» 395.09
» dagelijksche merkt	.	.	.	» 6144.93
» jaarmerkt	.	.	.	» 3859.08
Totaal				fr. 13544.26

Op de paardenmarkt van 9 Februari 1904, Dinsdag vóór Vastenavond gehouden, werden 682 paarden te koop geboden ; en op die van 2 Juni 1904, H. Sacramentsdag, werden er 529 paarden aangebracht. Het getal verhandelingen was voldoende, de bestede prijzen waren bevredigend.

Op de maandelijksche veemerkt zijn sedert de maand September 1903 tot 1 September 1904, 1160 stuks vee van alle slach te koop aangeboden geweest, welke grootendeels zijn verkocht geworden.

De groenselmerkt, welke sedert 1901 bestaat, en vooral ten doel heeft den verkoop te vergemakkelijken van jonge groenten en vruchten, voor den opleg en de verzending bestemd, werd heropend den 13 Juni 1904, en regelmatig 6 maal ter week gehouden op de Leopoldplaats tot den 30 Oogst laatst. Van dien datum werd zij nog enkel 2 maal ter week gehouden, namelijk Dinsdags en Donderdags.

De regelmatige bijwoning der merkt heeft dit jaar nog merkeliijken vooruitgang gemaakt. De groenselmarkt mag thans als voor goed gevestigd aanzien worden. Haar bestaan strekt niet enkel onzen hoveniers en landbouwers, maar ook de neringdoeners der Leopoldplaats tot groot voordeel.

NEGENDE AFDEELING.

Bijzondere Gebouwen.

Toepassing der reglementen op de politie op het bouwen.

In den loop van het jaar 1903 zijn de volgende toelatingen afgeleverd :

Nieuwe gebouwen op onbebouwde gronden .	135 huizen.
Geheele herbouwingen van woningen. .	15 »
Gedeeltelijke herstellingen . . .	17 »

Het getal toelatingen, afgeleverd om onderaardsche goten in de stadswaterleiding te brengen, beloopt op 13.

TITEL XII.

OPENBARE WERKEN.

EERSTE AFDEELING.

§ 1. Groote en kleine Wegenis.

Ten einde het behoud der hellingen van den nieuwen steenweg Lier-Linth, over Lachenen, die verleden jaar gelegd is, te verzekeren, zijn er bijvoeglijke versterkingswerken uitgevoerd, die 2690.95 fr. gekost hebben, en waarin de stad voor haar aandeel 597.99 fr. betaald heeft.

De bestratingswerken, in September-October 1903 uitgevoerd in de Tramweglei, de Hof- en Boomlaerstraten, werden in April 1904 volledig door het leggen van stoepen in de Tramweglei. De Raad stemde de uitvoering van dit werk, waarop de taks door het reglement op de bestratingswerken voorzien, toepasselijk was, in zijne zitting van 26 Meert 1904.

Aan de Leopoldplaats werd eene nuttige verbetering toegebracht : een gedeelte van de statie, gelegen tusschen de opening van den tunnel en den barreel van den Antwerpschensteenweg, bij de Leopoldplaats ingelijfd ; aldus werd de vooruitspringende hoek van dit gedeelte der statie afgerond, de afstand tusschen den barreel in sprake en den tunnel verkort en het uitzicht der Leopoldplaats werd er merkelijk door verbeterd. Dit werk werd verricht op stadskosten,

De onderhandelingen met de gemeente Bouchout, ten einde haar te overhalen om gezamenlijk met onze stad en door gelijke bijdragen de Vinken- en Pijpelstraten te bekiezelen, worden nog altijd voortgezet. Er bestaat thans meer hoop dan vroeger dat men het eens zal worden.

Het stadsbestuur houdt zich buitendien nog bezig met de studie voor 't bekiezelen van verschillende andere landbouwwegen, namelijk van de Mis- en Bremstraten, op Lachenen; de Hondenstraat, in Hagenbroeck, de Zeuut, de Slender-, Heyder- en Heesterstraten, buiten de Molpoort.

§ 2. Gemeentewerken.

Op het aangevuld gedeelte van den Gasthuisbeemd, deed het Stadsbestuur, gelijklopend met den rivierdijk, een dubbele rij boompjes planten.

De buitengewone droogte van den zomer dezes jaars, had voor gevolg dat velen daarvan niet tot wasdom kwamen. Zij zullen in het najaar vervangen worden.

TWEEDE AFDEELING.

Verandering van lijnrichting.

Bij het herbouwen van het huis, uitmakende den hoek der Berlaerstraat en Kerkhofplaats, is eene verandering van lijnrichting toegepast geworden. Krachtens eene overeenkomst met het provinciaal Bestuur, dient dientengevolge ook dezelfde lijnrichting te worden toegepast op het aanpalende huis der Berlaerstraat. De uitvoering dier overeenkomst is nog in betwisting.

Eene verandering van lijnrichting is ook voorgeschreven krachtens de machtigingen verleend aan de eigenaars der bouwgronden, deel uitmakende van perceel n^r 441D, wijk C, buiten de Leuvensche poort, tegen de provinciale baan Lier-Herenthals.

DERDE AFDEELING.

Opening van nieuwe straten.

De opening der nieuwe straat buiten de Leuvensche poort, verbindende den Berlaerschen steenweg aan de Maasfortbaan, en den aankoop der in te lijven gronden, werd gemachtigd bij KK. Besluit van 25 Juli 1904. Onderhandelingen zijn aangeknoopt

met de eigenaars dier gronden, ten einde den afstand dezer in der minne te regelen.

Voor de nieuwe straat verbindende de Vaartlaan aan de Boomlaerstraat, had een nieuw onderzoek plaats, dat twee reclamen uitlokte. De Raad bracht daar advies over uit in zijne zitting van 16 Juli 1904. De hoogere Overheid heeft tot nogtoe geene uitspraak gedaan.

VIERDE AFDEELING.

Herstelling en onderhoud der Straten, Stadsgebouwen en Beplantingen.

Verschillende kleine herstellingen werden toegebracht aan eenige stadsgebouwen, namelijk aan sommige schoollokalen.

Het onderhoud van straten en banen wordt evenmin verwaarloosd. De wandelingen rond de stad worden met zorg onderhouden.

VIJFDE AFDEELING.

Taks op de Bestratingswerken.

De taks op de bestratingswerken werd toegepast op de stoepen, die door een paar eigenaars gelegd werden voor huizen buiten de Mechelsche poort, en ook op de stoepen die het Stadsbestuur deed maken in de Tramweglei, de Boomlaeren de Hofstraten. Voor deze laatste werken gaf de inning der taks aanleiding tot eenige moeilijkheden, die echter in der minne geregeld werden.

ZESDE AFDEELING.

Vaarten en Rivieren.

Het verzet, door het stadsbestuur gemaakt tegen de uitvoering van het plan van verbetering der vallei van de Aerkel- de

Lachenen- en de Loovereikbeken, waarvan wij in ons vorig verslag spraken, heeft voor gevolg gehad, dat de technische dienst der provincie een nieuw ontwerp heeft opgemaakt, dat ons volkomen voldoening geeft. Het werd dan ook door den gemeenteraad in zijne zitting van 16 Juli bij eenparigheid goedgekeurd.

Nogmaals is er door het stadsbestuur aangedrongen, opdat de Staatsregeering de Beneden-Nethe tusschen Lier en Duffel en de Kleine Nethe, in den doorloop der stad, waar hij andermaal erg verzand is, zou doen ruimen en aldus de scheepvaart begunstigen.

Een ontwerp van het provinciaal bestuur, voor doel hebbende 9 waterloopen, van het grondgebied der stad, in te schrijven in het atlas der waterloopen, welke onderworpen zijn aan de wet van 7 Mei 1877, werd door den Raad met een ongunstig advies verworpen.

ZEVENDE AFDEELING.

Openbare Verlichting.

In 1902 beliep de hoeveelheid voortgebrachte gas op 273480 k. m.; in 1903 werd er voortgebracht 277310 k. m. Zoodat wij eene vermeerdering van 4170 k. m. kunnen vaststellen, hoewel het gebruik van gloeibekken de consummatie met circa 50 % vermindert.

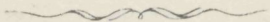
242 Abonnten ; in 1903 was dit getal gestegen tot 280.

De openbare verlichting, die thans geheel geschiedt bij middel van 211 lantaarns, voorzien van gloeibekken, levert de voldoening op, welke men er van verwacht heeft.

Met vooruitzicht op de uitbreiding van het gesticht en het leveren der gas in den dag werd in den loop van het jaar het gansche net nauwkeurig onderzocht, ten einde de gasontsnappingsen te ontdekken en deze zooveel mogelijk te verhinderen. Dit werk heeft eenen voortreffelijken uitslag opgeleverd. Immers van ongeveer 400 k. m. is men er in geslaagd het verlies te verminderen op 130 k. m. per 24 uren.

Het kapitaal, op 31 December 1903, na herziening der inventarissen, samengesteld uit de bestaande koopwaren, de kredieten, alsmede de in kas zijnde speciën, is vastgesteld in het bilan einde dienstjaar op 30180.27 fr.

In den loop van het jaar werd het vijfjaarlijksch mandaat van den heer CURSTERS hernieuwd.

TITEL XIII.

NIJVERHEID, KOOPHANDEL EN LANDBOUW.

EERSTE AFDEELING.

**Nijverheidsgestichten Stoomwerktuigen.
Onderzoeken de commodo en incommodo.**

De volgende aanvragen van machtiging voor het uitoefenen van hinderlijke en ongezonde bedrijven, zijn in 1902 aan onderzoeken de commodo onderworpen geweest :

Bakkersovens	4
Slachterijen	2
Smederijen	2
Stoommachienen (moteurs à gaz, à pétrole) . .	8
Bewaarplaats van petrool	3
Loodgiets- en koperslagerijen	0
Depot van meer dan 500 doozen allumetten .	0
Vleeschwinkels	3
Stokvischweekerijen	0
Fabrick van Limonade	0
(1) Bergplaatsen van kaas	0
(1) Slijterij in sterke dranken	0
(1) Bleekerij	0
(1) Stoelmakerijen	0
(1) Rijtuig-, schrijnwerk- en meubelmakerijen .	0
Borstelhoutmakerij	0
(1) Borstelmakerijen (verwerijen)	2
(1) Behoud van peerden-, koeien- en varkensstallen	0
(1) Fabrick van tabak en cigaren	0
(1) Huidenvetterij	0
(1) Potbakkerij	0
(1) Windmolens	0
(1) Muziekinstrumentmakerijen	0
(1) Drogerijen	0
Acetyleenverlichting	3

(1) Duidt de vragen aan van nijverheidsgestichten, die hunne bestaande inrichting wenschen te behouden.

Stoommelkerij en melkerij	0
Hondenkweekerij	1
Depot van vodden en beenen	1
Fabriek van veelkleurige vloersteen	1
Fabriek van katoen en garen	1

TWEEDE AFDEELING.

Handel en Nijverheid.

De ontwikkeling der nijverheid, waarop wij in ons vorig verslag wezen, houdt stand.

De nieuwe brouwerij, de katoenspinnerij en de nieuwe fabriek van vezelbereiding, wier oprichting wij aankondigden, zijn thans in werking.

Buitendien kwamen nog tot stand, een pletmortelmolen en eene fabriek van manskleeren, voor den uitvoer bestemd. Buiten de Molpoort werd eene petrooltank opgericht, die meer dan 20,000 liters kan inhouden. Alle maatregelen om onheilen te voorkomen, zijn genomen.

DERDE AFDEELING.

Beweging der Scheepvaart.

Van 1 Januari 1903 tot 1 Januari 1904 werden 342 schepen in onze stad ontlast, volgens hunne lading verdeeld als volgt :

Allerlei waren	38
Arduinstein	0
Assche	3
Graan	49
Kaas	0
Mosselen	53
Steenkolen	4
Steen, pannen	123
Ijzer	0
Zand	34
Zout	2
Cement	9
Hout	20
Potaarde	7
Rijs	0
Totaal	342

De beurtdienst per stoomschip, die tusschen Lier en Antwerpen ingericht is, bewijst goede diensten.

VIERDE AFDEELING.

Levensbehoeften. — Bevoorradingen. — Marktprijzen.
Middenprijzen der eetwaren. — Bijzondere eetwaren.

De vleeschprijzen waren :

Ossenvleesch	fr. 2.10
Koe- en vaarzenvleesch	» 1.90
Kalfsvleesch	» 2.10
Schapenvleesch	» 2.50
Varkenvleesch	» 1.90
Spek	» 1.60

VIJFDE AFDEELING.

Landbouw.

§ 1. *Landbouwoptelling.*

Zoo men weet heeft de jaarlijksche landbouwoptelling voor doel vast te stellen welke oppervlakten gronds er in de verschillende gemeenten des lands voor de hoofddeelten worden benuttigd. Voor landbouwers, die eene hoeve van min dan 1 hect. bebouwen, wordt geene opneming gedaan.

Door de zeven optellers, die in onze stad met de verrichtingen dier bewerking gelast waren, zijn 500 bulletijns voor teelten op Liersch grondgebied ingevuld. Deze leverden de volgende uitslagen op :

In 1903 werden geteeld door landbouwers, bewinnende meer dan 1 hectaar lands :

Tarwe	233 Ha. 40 a.
Masteluin	0 » 0 »
Rogge	529 » 95 »
Wintergerst.	30 » 16 »
Zomergerst	2 » 98 »

Over te dragen 796 Ha. 49 a.

	Overdracht	796 Ha. 29 a.
Haver	223	» 86 »
Boekweit	—	» — »
Veldboonen.	2	» 28 »
Erwten en vitsen	34	» 32 »
Vlas.	0	» 20 »
Chicorei	0	» 07 »
Suikerbeeten	0	» 04 »
Voederbeeten	86	» 61 »
Wortels	17	» 96 »
Rapen	8	» 61 »
Aardappelen	433	» 32 »
Roode klaver	201	» 16 »
Inkarnaatklaver	24	» 53 »
Andere klaver	0	» 17 »
Luzern	—	» — »
Hooimeerschen	469	» 86 »
Weiden	—	» — »
Boomgaarden	32	» 02 »
Ray-gras	0	» 10 »
Gemengd voeder	7	» 69 »
Totaal hoofddeelten	2339	Ha. 29 a.
Bovendien	558	» 57 » bijteelten

Als meststoffen werden gebezigd :

Kalk	67.000 kilogr.
Schuimmest.	— »
Ammoniak	300 »
Sodanitraat	24.385 »
Poeder van bloed	— »
Guano	80.510 »
Kalkphosphaat	— »
Wolafval	500 »
Metaalslakken	4.900 »
Kaïniet	3.850 »
Koeken	800 »
Samengestelde koeken	61.106 »

In de stallen der in de opnemng begrepen landbouwers werden bevonden 2701 stuks hoornvee, 1189 verken en 401 peerden. Deze landbouwers hadden in 1903 verloren 83 hoorn-

beesten, 33 verken en 9 peerden; daarentegen beliep het getal der geboorten in hunne stallen 1403 runderen, 9 veulens en 153 viggen.

De landbouwoptelling heeft jaarlijks plaats.

§ 2. *Landbouwmaatschappij van het Noorden. — Afdeeling Lier.*

In 1903 bestond het Comice uit 154 leden. De bijdrage der leden is bepaald op 3 fr.; zij ontvangen gratis den *Landbode*. In den loop van dit jaar werden twee prijskampen uitgeschreven: eene voor aardappelen en eene voor de best gehouden stallen.

De jury voor beiden bestond uit de heeren: J. GIELE, Staatshulplandbouwkundige, te Herenthals; L. TORFS, Burgemeester van Linth, en WYNANTS, Staatshulplandbouwkundige, te Borgerhout. Een groot getal mededingers lieten zich inschrijven voor den prijskamp van aardappelen, wier aankweek, benevens den veestapel, eene groote bron van inkomen is voor onze boeren. Er werden slechts 30 mededingers in acht genomen, omdat de anderen niet aan al de voorwaarden hadden voldaan.

Per hectaar berekend gaven de roode Mechelsche aardappelen 30.730 kilos; de lokale soort 25.047 kilos, en de witte Rijsselsche 23.063 kilos.

De roode Mechelsche bieden dus voor onze landbouwers de hoogste handelsweerde aan.

De prijskamp voor stallen vond minder deelnemers, en zulks wijten de juryleden toe aan de zeldzaamheid der welgehouden stallen in onze streek. Op de openbare prijsuitreiking, welke ten stadsraadhuije plaats had, ried de jury de eigenaars aan, en inzonderheid de groote eigenaars, de stallen hunner pachterijen, voor wat de gebouwen betreft, in degelijkeren staat te brengen.

Bij de beoordeeling der stallen heeft de jury de volgende punten in aanmerking genomen:

1° Toestand van den stal: gebouw, ligging, verluchting, reinheid, enz., enz., enz.

2° Gesteltenis van het vee: toestand van het vee, reinheid.

3° Melkerij: stelsel van afrooming, inrichting der kelders, algemeene reinheid.

De uitslag van dezen prijskamp was als volgt:

A. *Voor de hoeven met twee paarden : maximum 250 punten.*

1 ^e	ERNEST VAN DYCK, Berlaer . . .	241	punten.
2 ^e	G. BATS, Gestel . . .	216,5	»
3 ^e	JEF HENS, Gestel . . .	205	»
4 ^e	Kinderen SMITS, Nylen . . .	200	»
5 ^e	FRANS MOULART, Lier. . .	192,5	»
6 ^e	FRANS SOONS, Kessel . . .	158.5	»

B. *Hoeven van een paard.*

1 ^e	JOS. NICOLAY, Kessel . . .	180	punten.
2 ^e	CONST. HEYLEN, Bevel . . .	178	»
3 ^e	Weduwe VLOEBERGHES, Lier . .	174	»

C. *Voor de melkboeren en hoveniers.*

1 ^e en 2 ^e	prijs niet toegekend.		
3 ^e	JOZ. VERBEECK, Berlaer . . .	168	punten.

De balansrekening der Comicen voor 1903 luidt als volgt :

Ontvangsten	1422,49	fr.
Uitgaven	1410.09	»
Batig slot	12.40	fr.

§ 3. *Landbouwfonds en Veeverzekering.*

Het Provinciaal Landbouwfonds verzekert 139 landbouwers met samen 435 dieren van inwoners van ons grondgebied.

§ 4. *Spaar- en Leengild van Lier. — Raiffeissenkas.*

Begonnen met 41 leden, telde het gild er op 31 December 1903 85, ofschoon het, ongelukkiglijk, verscheidene overlijdens heeft te betreuren gehad.

In 1903 eindigde het mandaat van 3 leden van den Beheerraad en van 2 leden van den Toezichtsraad.

In algemeene vergadering van 16 Augusti 1903 werden herkozen als leden van den Beheerraad, de heeren CORNEEL FIERENS, VICTOR SEGERS en GUSTAVE VAN IN ; deze laatste werd in zijn ambt van algemeene voorzitter bevestigd.

Als leden van den Toezichtsraad werd herkozen en in zijn ambt van ondervoorzitter van den Toezichtsraad bevestigd, de

heer KAREL COOLS, provinciaal raadslid en de heer JOZEF SIMONS in vervanging van C. HELLEMANS, die om reden van hoogen ouderdom het gild verlaten had.

Het bilan van het gild over 1903, nedergelegd ter greffie van de rechtbank van eersten aanleg van Mechelen, dienstdoende als Handelskamer, sluit als volgt :

In actief	.	.	32.286,21 fr.
In passief	.	.	32.117,82 »
Winst voor 1903			168,39 fr.

Deze som wordt in het reservefonds gestort.

Zooals iedereen weet heeft het gild geen winstbejag voor doelwit, maar enkelijk den landbouwer ter zijde te staan. Alle ambten worden kosteloos vervuld.

Sinds zijn ontstaan werden tot op 31 December 1903 56 leeningen toegestaan, waarvan de kleinste 100 fr. en de hoogste 3.500 fr. beliep.

In 1903 ontving het gild 5068,06 fr. spaarstorting en leende eene som van 6150 fr. uit.

Meest al de leden zijn landbouwers.

ZESDE AFDEELING.

Openbaar Vervoer.

§ 1. *Ijzeren wegen.*

Het vervoer van reizigers en koopwaren in onze statie neemt nog altijd toe. De nieuwe nijverheidsinrichtingen, die in den laatsten tijd tot stand kwamen, dragen daartoe natuurlijk het hunne bij.

Door het maken van eenen onderaardschen doorgang aan den Antwerpschen steenweg, is het verkeer voor de voetgangers aldaar verzekerd.

Het ontwerp van vergrooting der statie, waarvan wij in ons vorig verslag spraken, en dat het leggen van talrijke nieuwe splitsingslijnen aan de Noord-Westzijde der statie voorziet, is aan de formaliteiten onderworpen, die de uitvoering voorafgaan.

Wellicht zal zijne verwezentlijking de belemmering aan den barreel grootendeels verminderen.

Intusschen werd nogmaals door het Stadsbestuur aange-
drongen op het verplaatsen der manœuvres en het maken van
een nieuw statiegebouw.

§ 3. *Buurtspoorwegen.*

1° LIJN ANTWERPEN-OOSTMALLE-LIER.

De lijn Antwerpen-Oostmalle-Santhoven-Lier, bracht voor de stad Lier, als aandeelhoudster op, eene winst van 164,74 fr. voor 't baanvak Santhoven-Oostmalle en van 809,95 fr. voor 't vak Antwerpen-Santhoven Lier.

2° LIJN ANTWERPEN-BOOM-MECHLEN-DUFFEL-LIER.

Deze lijn vergde van stadswege eenen opleg van 1892,25 fr. voor 't baanvak Boom-Mechelen-Duffel, en van 397,53 fr. voor 't vak Antwerpen-Rumpst.

3° LIJN LIER-PUTTE-WERCHTER.

De studiën voor deze lijn worden nog altijd voortgezet. Volgens ingewonnen inlichtingen zijn de opmetingen, berekeningen en plans zoo goed als voltrokken en zal de vergunning voor het leggen der lijn nog dit jaar bij het Staatsbestuur aangevraagd worden.

Mocht de verwezentlijking spoedig volgen.

§ 3. *Nieuw Posthotel.*

Het nieuw posthotel is voltrokken en maakt waarlijk een parel van middeneeuwsche bouwkunde uit, waarop Lier fier mag zijn. Het werd op Zondag 12 Juni 1904 plechtig ingehuldigd, door puike feesten, waaronder een stoet van postbedienden, eene ontvangst ten stadhuize en een uitvoering van muziekstukken.

Talrijke afgeveerdigden van brievenbestellerskringen, uit alle deelen des lands en zelfs uit Nederland, namen deel aan die feesten.

Door zijn ruime en luchtige zalen, zijne doelmatige inrichting, zijne degelijke verdeling, beantwoordt het gebouw volkomen aan zijne bestemming.

§ 4. *Telefoon.*

De hervorming van den telefoondienst waarvan wij reeds vroeger spraken is in bewerking sinds het nieuw posthotel in gebruik gesteld werd.

De telefoondienst telt in onze stad 28 geabonneerden.

Het tegenwoordig Verslag, vastgesteld in zitting van het College van Burgemeester en Schepenen, den 24 September 1904, is aan den Gemeenteraad, in zijne openbare en verplichtende zitting van 3 October daaropvolgende, voorgelegd geworden.

Het College van Burgemeester en Schepenen.

BIJ BEVEL :

DE SECRETARIS,

A. O. VERMEIREN.

DE BURGEMEESTER,

FL. VAN CAUWENBERGH.

INHOUDSTAFEL.

TITEL I. — *Bevolking.*

	BLADZ.
1 ^e Afdeeling. — Staat der bevolking	7
2 ^e Afdeeling. — Beweging van den burgerlijken stand. — Geboorten, overlijdens, huwelijken, echtscheidingen, kindaannemingen, wettigingen van 1902-1903.	8
3 ^e Afdeeling. — § 1. Staat van overlijden volgens ouderdom .	9
§ 2. Inburgering	11
4 ^e Afdeeling. — § 1. Verandering van woning	11
§ 2. Registers van bevolking	11

TITEL II. — *Gemeentebestuur.*

1 ^e Afdeeling. — Gemeenteraad	12
2 ^e Afdeeling. — College van Burgemeester en Schepenen .	25
3 ^e Afdeeling. — § 1. Personeel en inrichting der bureelen .	25
§ 2. Stedelijk archief	26
4 ^e Afdeeling. — § 1. Kiezerslijsten	26
A. Lijsten voor 1904, voor de wetgevende Kamers, de Provincie en de Gemeente .	26
B. Lijsten voor den Werkrechtersraad	27
§ 2. Verkiezingen	27
§ 3. Lijsten der kiesbaren voor den Senaat en der gezworenen.	30
5 ^e Afdeeling. — Gemeentegoederen	30
A. Aankopen	30
B. Verkoopen	30
C. Verwisseling	30
6 ^e Afdeeling. — Gemeenteverordeningen	31

TITEL III. — *Geldwezen der Gemeente.*

1 ^e Afdeeling. — Buitengewone ontvangsten	34
1 ^e Hoofdstuk	34
2 ^e » — Allerlei ontvangsten	34
3 ^e » — Regelingen	34

	BLADZ.
2 ^e Afdeeling. — Gewone ontvangsten	35
1 ^e Hoofdstuk. — Belastingen	35
2 ^e » — Inkomsten van goederen en kapitalen	35
3 ^e » — Verschillende opbrengsten	36
4 ^e » — Inkomsten en toelagen voor het onderwijs	36
5 ^e » — Ontvangsten voor orde	37
3 ^e Afdeeling. — Gewone en buitengewone uitgaven	37
A. Gewone	37
B. Buitengewone	38
Buurtwegen. — Onderhoud. — Bijzondere fonds-rekening voor het dienstjaar 1903	38
Rekenplichtigheid. — Begrootingsstaat	38

TITEL IV. — *Instellingen van Weldadigheid.*

1 ^e Afdeeling. — Bureel van Weldadigheid	39
1. Bestuur (personeel)	39
2. Roerende en onroerende goederen	40
3. Giften en legaten	40
4. Aankoop, verkoop en verwisseling van eigendommen	40
5. Afleg en wederaanleg van kapitalen	40
6. Rekendienst	40
7. Statistiek der behoefte	41
8. Bedelingen uitgereikt in 1903	41
9. Betwiste zaken	42
2 ^e Afdeeling. — Bestiering van Gast- en Godshuizen	42
A. Bestuur (personeel)	42
B. Roerende en onroerende goederen	42
C. Giften en legaten	42
D. Aankoop, verkoop en verwisseling van eigendommen	43
E. Afleg en wederaanleg van kapitalen	43
F. Rekenwezen	43
G. Beweging der zieken in Ste-Elisabethsgasthuis gedurende het jaar 1903	43
H. Bevolking der Gods- en Weezenhuizen op 1 Oogst 1904	44

3 ^e Afdeeling. — Berg van Bermhertigheid	45
Rekening van het magazijn in 1903	46
4 ^e Afdeeling. — Geneeskundige dienst	47
5 ^e Afdeeling. — Bijzondere Liefdadigheidsvereeningen en Tentoonstellingen	47
Beschermkring der Militanen van Lier.	48
Beschermkomiteit der zedelijk verlaten kinderen en vrijgelatenen	49
6 ^e Afdeeling. — Maatschappijen van Onderlingen Bijstand	50
Ouderdomspensioenen	52
Prins-Albrecht-Gild	52
Door Sparen tot Welvaren	53
Onderscheidingen.	54

TITEL V. — *Katholieke Eeredienst.*

1 ^e Afdeeling. — Kerk van den H. Gummarus	55
§ 1. Geestelijkheid	55
§ 2. Kerk	55
§ 3. Bestuur	55
§ 4. Rekenwezen	56
§ 5. Giften en Legaten.	56
§ 6. Afstand van grond	56
§ 7. Afleggingen	56
2 ^e Afdeeling. — Kerk van Sinte Margaretha	57
§ 1. Samenstelling van den Raad en van het Bureel der Kerkfabriek	57
§ 2. Rekendienst	57
3 ^e Afdeeling. — Kerk van Sint Jozef, Lisp	58
§ 1. Bestuur	58
§ 2. Rekendienst	58
4 ^e Afdeeling. — Kerk van het H. Hart	58
§ 1. Bestuur	58
§ 2. Geestelijkheid	59
§ 3. Rekendienst	59
5 ^e Afdeeling. — Kerk van de H. Familie.	59
§ 1. Bestuur	59
§ 2. Geestelijkheid	60
§ 3. Rekendienst	60

TITEL VI. — *Openbaar Onderwijs.*

	BLADZ.
1 ^e Afdeeling. — Lager Onderwijs	61
§ 1. Dagscholen	61
A. Gemeentescholen	61
B. Aangenomen Scholen	62
C. Vrije kosteloze Scholen	63
§ 2. Bewaarscholen	64
B. Ondersteunde Bewaarschool (Predikheeren- laan)	64
§ 3. Scholen van Volwassenen.	64
§ 4. Huishoudschool	65
§ 5. Normaalschool	65
2 ^e Afdeeling. — Middelbaar Onderwijs	65
§ 1. Bestuur	65
§ 2. Staatsmiddelbare Jongensschool	66
§ 3. Staatsmiddelbare Meisjesschool	67
§ 4. Sint-Gummarus College	67
§ 5. Beroepscholen	68
3 ^e Afdeeling. — Hooger Onderwijs	68

TITEL VII. — *Schoone Kunsten, Wetenschappen en Letteren.*

1 ^e Afdeeling. — § 1. Academie van Schoone Kunsten, Teeken- scholen	69
A. Bestuurraad	69
B. Onderwijzend personeel	69
C. Leergangen	69
Tienjaarlijksche verdeeling volgens de studie- vakken	70
D. Prijskampen	71
E. Boekerij. — Verzamelingen	72
§ 2. Gezelschappen ter beoefening der kunst.	72
§ 3. Kunstonderscheidingen	73
§ 4. Museum-Wuyts-Van Campen	74
2 ^e Afdeeling. — Stadsvolksboekerij	75

TITEL VIII. — *Gezondheidsleer en Openbare Gezondheid.*

1 ^e Afdeeling. — Plaatselijke geneeskundige Commissie	76
2 ^e Afdeeling. — § 1. Gezondmaking der wijken en verbetering der woningen van de werkende klas.	77
§ 2. Keurdienst van het Vleesch	77

3 ^e Afdeeling. — § 1. Onheilen en Rampen	78
§ 2. Daden van moed en zelfopoffering	78
4 ^e Afdeeling. — Reispassen. — Werkmans- en Dienstboden- boekjes.	78
5 ^e Afdeeling. — Pompierkorps	79

TITEL IX. — *Openbare Veiligheid, Rechtswezen, Gevangenissen.*

1 ^e Afdeeling. — Personeel	81
2 ^e Afdeeling. — Verordeningen en reglementen	81
3 ^e Afdeeling. — Aanhoudingen, Schelmstukken, Misdrijven en Overtredingen	81

TITEL X. — *Burgerwacht, Militie, Bezetting.*

1 ^e Afdeeling. — Burgerwacht	83
2 ^e Afdeeling. — Militie	83
3 ^e Afdeeling. — § 1. Bezetting. — Kazerneering	84
§ 2. Militaire inkwartieringen	84

TITEL XI. — *Openbare Belastingen.*

1 ^e Afdeeling. — Grondlasten	85
2 ^e Afdeeling. — Personeele belastingen	85
§ 1. Getal belastingschuldigen	85
§ 2. Beloop der rollen (personeel)	85
3 ^e Afdeeling. — Belastingen en Patenten	86
§ 1. Getal en klasseering der patentschuldigen	86
§ 2. Beloop der rollen	86
4 ^e Afdeeling. — Provinciale belastingen	86
5 ^e Afdeeling. — Accijnsen	87
6 ^e Afdeeling. — Stedelijke en provinciale belastingen	87
7 ^e Afdeeling. — Ontlastingen	87
8 ^e Afdeeling. — Hallen en Markten	87
9 ^e Afdeeling. — Bijzondere gebouwen. — Toepassing der regle- menten op de politie op het bouwen	89

TITEL XII. — *Openbare Werken.*

1 ^e Afdeeling. — § 1. Groote en kleine wegenis.	90
§ 2. Gemeentewerken	91
2 ^e Afdeeling. — Verandering van lijnrichting	91

	BLADZ.
3 ^e Afdeeling. — Opening van nieuwe straten	91
4 ^e Afdeeling. — Herstelling en onderhoud der straten, stadsge- bouwen en beplantingen	92
5 ^e Afdeeling. — Taks op de bestratingswerken	92
6 ^e Afdeeling. — Vaarten en rivieren	92
7 ^e Afdeeling. — Openbare verlichting	93

TITEL XIII. — *Nijverheid, Koophandel en Landbouw.*

1 ^e Afdeeling. — Nijverheidsgestichten, stoomwerktuigen, onder- zoeken de commode en incommode	95
2 ^e Afdeeling. — Handel en nijverheid	96
3 ^e Afdeeling. — Beweging der scheepvaart	96
4 ^e Afdeeling. — Levensbehoeften. — Bevoorradingen. — Markt- prijzen. — Middenprijs der eetwaren. — Bijzondere eetwaren	97
5 ^e Afdeeling. — Landbouw.	97
§ 1. Landbouwoptelling	97
§ 2. Landbouwmaatschappij van het Noorden. — Afdeeling Lier	99
§ 3. Landbouwfonds en Veeverzekering	100
§ 4. Spaar- en Leengild van Lier. — Raffei- senkas	100
6 ^e Afdeeling. — Openbaar vervoer	101
§ 1. IJzerenwegen	101
§ 2. Buurtspoorwegen	102
§ 3. Nieuw Posthotel	102
§ 4. Telefoon	103

